

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
188-88. Redaktor przwimuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

NOWA ORDYNACJA WYBORCZA DO SEJMU

Sejm będzie się składał z 320 posłów,
a senat z 80 senatorów

Łódź będzie miała prawo do 9 posłów, zamiast jak dotąd do 7-miu

Od pewnego czasu mówi się o kilku przygotowanych projektach nowej ordynacji wyborczej do sejmu i senatu.

W tej chwili wiadomo konkretnie o jednym, którego autorem jest poseł dr. Kazimierz Duch, były wiceminister spraw wewnętrznych.

Projekt ten, jak mówią, ma mieć za sobą poparcie dość dużej grupy posłów małopolskich, z którymi został jakoby uzgodniony. Już w dniach najbliższych oczekiwane jest jego zgłoszenie do łaski marszałków sejmów.

Na temat projektu dr. Duch kursuje w kręgach politycznych sporo wiadomości, niezupełnie ścisłych. „Nowej Prawdzie” udało się uzyskać na ten temat informacje, którymi dzieli się z czytelnikami.

Co było dotąd

Poseł dr. Duch, autor ordynacji wyborczej do sejmu i senatu, pragnie znaleźć kompromisową formę dla dwu zupełnie różnych i trudnych do pogodzenia systemów wyborczych. Zarówno tego, który znalazł swój wyraz w ordynacjach wyborczych z 28 lipca 1922 r., jak i ustaw z 8 lipca 1935 r., przeprowadzonych przez BBWR.

Przypomnijmy, jakie są najistotniejsze cechy obecnie obowiązujących ordynacji wyborczych. Myślą przewodnią przy ich uchwalaniu było ograniczenie ingerencji stronniczo politycznych, którym odebrano możność stawiania kandydatur na posłów i senatorów. Czynność tę przy wyborach do sejmu powierzone specjalnemu kolegium t. zw. zgromadzeniu okręgowemu, opartemu przede wszystkim o samorządy. Tą drogą wybory odbywaliśmy w stosunku do ordynacji poprzedniej możność ograniczonego jedynie wyboru posłów z pośród kandydatów, których listę ustalało zgromadzenie okręgowe.

Przy wyborach do senatu różnica w stosunku do poprzedniej ordynacji poszła jeszcze dalej. Zamiast ograniczonego jedynie cenzusem wieku głosowania powszechnego przyjęto system wyborów elitarnych. Prawo powoływania senatorów u-

zyskała wobec tego ograniczona grupa wyborców, mogąca się wylegitymować trzema tytułami: 1) zasług osobistych, 2) wykształcenia, 3) zaufania obywateli. Oznaczało to w praktyce, że zamiast zgórą 15 milionów obywateli uprawnionych do wyboru senatorów, według poprzedniej ordynacji, ordynacja 1935 r. prawo to przyznała w najlepszym razie kilkuset tysiącom.

Zobaczymy, jak te, tak bardzo odległe sobie punkty wyjścia, usiłuje pogodzić projektodawca nowego systemu wyborczego poseł dr. Duch.

Koncepcja nowego sejmu

Projekt ordynacji wyborczej do sejmu, opracowany przez posła Ducha, przewiduje, że SEJM SKŁADAĆ SIĘ BĘDZIE Z 320 POSŁÓW, a więc o 112 więcej, niż to ustala ordynacja obecnie obowiązująca. (a o 124 mniej, niż to przewidywała ordynacja 1922 r.).

Z tych 320 posłów 294 wybranych będzie w okręgach wyborczych, zaś 26 z list państwowych. Jak z tego widać, dr. Duch proponuje przywrócić zaniechany w 1935 r. system listy państwowej. Przydziela jej jednak znacznie mniejszy odsetek posłów, niż to czyniła ordynacja 1922 roku.

Projekt przewiduje podział całego państwa na 98 okręgów wyborczych, a więc zaledwie o 6 mniej, niż obecnie obowiązująca ordynacja, z tym, że każdy okręg wybiera trzech posłów. Nowy podział na wspólność z obecnie obowiązującą ordynacją tendencję w dwu kierunkach: równomiernego traktowania wszystkich części kraju i stosunkowo dużego uprzywilejowania okręgów czysto miejskich.

Najlepiej charakteryzują to następujące przykłady: Miasto Warszawa ma wybierać 18 posłów na ogólną liczbę 320 członków sejmu, gdy ordynacja 1922 przewidywała Warszawie przy 444 posłach tylko 14 przedstawicieli. W tym samym stosunku — Lwów, Kraków, Poznań, którym poprzednio przypadało

po czterech posłów, mają mieć obecnie po sześciu, zaś ŁÓDŹ DZIEWIĘCIU ZAMIAST PO-PRZEDNICH SIĘDMIU.

Wybór posłów

Jeżeli chodzi o wybór posłów w okręgach, to projekt przewiduje zasadnicze GŁOSOWANIE NA LISTY, zgłaszane w tak zw. kolegium okręgowym i przez to też kolegium ostatecznie ustalane. W tym to kapitalnym punkcie autor projektu poseł dr. Duch usiłuje pogodzić zasady dawnej demokratycznej ordynacji wyborczej z koncepcją ordynacji wyborczej 1935 r.

Kolegium okręgowe, według pomysłu posła Ducha, powstaje na zasadzie bardzo szeroko zastosowanej podstawy wyborczej. Składać się ono ma z delegatów, wybranych po jednym na każdy obwód wyborczy, liczący co najmniej trzytysię, a nie przekraczający 500 wyborców, uprawnionych do głosowania na posła. Obwody liczniesze wybierają dwóch do czterech delegatów. Wybór delegatów odbywa się na zasadzie ograniczonego prawa głosowania, polegającego na tym, że w obwodzie, wybierającym jednego lub dwu delegatów, wyborca głosuje tylko na jednego kandydata, w obwodzie, wybierającym 3 delegatów, na 2 delegatów, zaś w obwodzie, wybierającym czterech delegatów, tylko na 3-ch.

Temu mocno skomplikowanemu ciału powierza dr. Duch zadanie ostatecznego ustalenia listy kandydatów poselskich. Jak z tego widać, usiłuje on więc uratować insytywację specjalnych kolegiów wyborczych za cenę ich pewnego rodzaju demokratyzacji. Gdy bowiem w kolegiach według ordynacji 1935 r. głos decydujący przypadał tylko członkom ciał samorządowych, to nowy projekt wprowadza rodzaj prawyborów, w których biorą udział wszyscy uprawnieni do wyboru posłów.

Dwa głosowania

Prawa zgłaszania listy kandydatów w kolegium okręgowym projekt dr. Ducha przyznaje każdej grupie dziesięciu delegatów. Listy te staną się ważne o

ile uzyskają w kolegium wyborczym co najmniej 20 proc. ważnie oddanych głosów.

Jak z tego widać, jest to najkapitałniejszy punkt projektu dr. Ducha. Trzymając się zasadniczej koncepcji ordynacji 1935 r., tworzy on w ogniewie wyborczym nowy organ; na przestrzeni tygodni zmusza to wyborców do brania udziału w dwu zupełnie różnych aktach głosowania. Raz przy wyborze delegatów do kolegium wyborczego, a drugi przy głosowaniu na posłów na zasadzie list przez to kolegium ostatecznie ustalonych. Narusza to zasadę bezpośredniości wyborów.

Daleko prościej rozwiązuje projektodawca sprawę zgłoszenia list państwowych. Proponuje on, aby listę państwową na ręce generalnego komisarza wyborczego mogło zgłaszać bądź tysiąc wyborców, bądź dziesięciu posłów do któregośkolwiek z trzech ostatnich sejmów.

Jak powstaje senat

Inaczej rozwiązał poseł Duch kwestię pogodzenia w swym projekcie dwu skrajnych doktryn wyborczych, jeżeli chodzi o ordynację wyborczą do senatu. Zasadniczo stanął on na gruncie formuły wyrażonej w artykule 7 konstytucji kwietniowej, iż wartością wysiłku i zasług obywatela na rzecz dobra powszechnego mają być mierzone jego uprawnienia do wpływania na sprawy publiczne. Usiłuje jednak zasadę tę pogodzić z drugą, nie pozbawiania praw nabytych tych obywateli, którzy wybierali senatorów na zasadzie ordynacji wyborczej 1922 r. Stąd pomysł oparcia senackiej ordynacji wyborczej na podstawie t. zw. pluralizmu demokratycznego.

W szczegółach ma to tak wyglądać: LICZBE SENATORÓW PODNOSI PROJEKT DO 120. Jedną trzecią powołuje Prezydent Rzeczypospolitej w związku z czym projekt nie przewiduje przy wyborach senackich list państwowych. Pozostałych 80 senatorów wybiera się w okręgach wyborczych, którymi są województwa oraz miasto stołeczne Warszawa.

W zasadzie prawo oddania jednego głosu na senatora ma każ-

dy obywatel po 30 roku życia, będący równocześnie wyborcą do sejmu. W tym punkcie, ale też tylko w tym jednym, projekt dr. Ducha zgodny jest z zasadami ordynacji wyborczej 1922 roku.

Poza jednym głosem, przypadającym każdemu wyborcy z tego zasadniczego tytułu, projekt przewiduje SZEREG GŁOSÓW DODATKOWYCH z tytułu najrozmaitszych cenzusów. Ogółem tych głosów dodatkowych może być dziewięć, tak że najbardziej pełnoprawny wyborca senacki rozporządzałby według projektu dr. Ducha aż 10 głosami.

Tytuły, dające głosy dodatkowe są różnorakie. Trzy z nich opierają się na zasługach: wojennych, niepodległościowych, obywatelskich, dwa z tytułu wykształcenia: średniego i wyższego, dwa z tytułu odbycia wojny za Polskę oraz służby wojskowej i jeszcze dwa — z tytułu: zaufania obywateli i sprawowania funkcji publicznej.

Szczegółowe przepisy dokładnie określają cechy poszczególnych cenzusów. Wchodzi więc tu w grę: odznaczeni Krzyżem Wirtuti Militari lub Krzyżem Walecznych, Krzyżem lub Medalem Niepodległości, wreszcie odznaczeni orderem Orła Białego, Odrodzenia Polski, Krzyżem Zasługi.

Jeżeli chodzi o cenzus zaufania obywateli, to obejmuje on tych, którzy piastowali mandaty posłów i senatorów oraz posłów na sejm śląski, a dalej stanowiska w samorządzie terytorialnym i gospodarczym oraz w organizacjach zawodowych i gospodarczych i stowarzyszeniach wyższej użyteczności publicznej.

Wybory w okręgach (województwach) odbywają się na zasadzie list, zgłaszanych bądź przez tysiąc wyborców, bądź 50 członków kolegium okręgowego z terenu danego województwa, bądź co najmniej dziesięciu posłów któregośkolwiek z trzech ostatnich sejmów.

Technika głosowania i podział mandatów zaczerpnięte się z postanowień ordynacji 1922 roku.

S.O.S. z pod bieguna

1.200 ludziom na 11 sowieckich statkach grozi śmierć wśród lodów

Kopenhaga, 24 stycznia.

Katastrofa polarna największych rozmiarów szykuje się na Oceanie Lodowatym na północ od syberyjskiego wybrzeża, gdzie osiem rosyjskich statków handlowych i trzy łamacze lodów, posiadające łącznie na pokładach przeszło 1200 osób, utknęło w lodach i obecnie wraz z prądem posuwają się wbrew woli dalej na północ. Według poglądów norweskich badaczy stref polarnych, widoki uratowania tych statków są minimalne. Nawet jeśli parowce wytrzymają napór lodów, to grożące im niebezpieczeństwo jest duże, ponieważ nie posiadają dość paliwa i żywności, aby przetrzymać zimowe mrozy i noc polarną i przeczekać, aż im ewentualnie na wiosnę samoloty przyniosą pomoc.

Rząd sowiecki nie opublikował dotychczas żadnych informacji w sprawie niebezpiecznej sytuacji swoich statków. Istnieje jedna tylko rosyjska wiadomość, która opiewa, że w dniu 23 września naukowa ekspedycja na pokładach trzech łamaczy lodów „Sacco”, „Maługin” i „Siedow” gnana jest przez lody północne i przebywa dziennie po 14 kilometrów. Według drugiego doniesienia, przygotowywana jest zastępcza ekspedycja, składająca się z czterech samolotów pod kierownictwem lotnika polarnego Mołokowa, aby zaopatrzyć łamacze lodów w żywność, ubrania i instrumenty naukowe oraz przywieźć z powrotem część załogi płynącej ekspedycji. W rzeczywistości chodzi nie o te trzy łamacze lodów, ale poza tym o osiem statków handlowych z kobietami i dziećmi na pokładach, które

również bezradnie płyną z masą lodów, wyczekując ratunku, lub zagłady.

Wyprawa ratunkowa, która podana jest w informacji rosyjskiej, jako załoga naukowych okrętów ekspedycyjnych, została wysłana, aby uwolnić wspomnianych osiem okrętów z mas lodowych w północnym przesmyku. Wszystkie statki posuwają się obecnie powoli, ale stale w kierunku bieguna. Jeden z najbardziej doświadczonych nawigatorów norweskich, docent Hobel, oświadczył, że zupełnie beznadziejna jest

próba przyścia z pomocą samolotami, ponieważ z powodu ciemności statków w ogóle znaleźć nie można, a samoloty, jeśli by nawet przypadkowo wykryły ten czy inny statek, nie będą mogły nigdzie lądować. Zresztą na leży przyjąć, że część statków została już przez masy lodowe zmiądzona i zatopiona. To przypuszczenie nabiera większego prawdopodobieństwa, jeśli wziąć pod uwagę, że połączenie z całym szeregiem tych statków już nie funkcjonuje.

Grand-Kino
Pocz. o 4 pp.
Uwaga! Ostatnie 2
akta filmu w kolorach
naturalnych

Dziś i dni następnych!
Anna Neagle i Adolf Wohlbrück
w filmie
Królowa Wiktorja
(ROMANS KRÓLEWSKI)

75 klm., 10 tys. gestów, 40 litrów oranżady i 300 przekąsek

Senator amerykański Ellender przemawiał bez przerwy przez 5 dób

Jak już donosiły dzienniki, obrady w senacie amerykańskim w sprawie uzupełnienia konstytucji, mającej za treść likwidację sądów linczu w Stanach Zjednoczonych, wywołały burzliwą obstrukcję przedstawicieli południowych stanów.

Senator Ellender, przedstawiciel Luizjany przez pięć dni zajmował trybunę i wygłaszał nieprzerwane przemówienie. Ellender chodził tam i z powrotem po trybunie i opuszczał ją jedynie późnym wieczorem, gdy przewodniczący ogłaszał nocną przerwę. Dziennikarze obliczyli, że podczas swego przemówienia Ellender przeszedł przeszło 75 kilometrów, wykonawszy około 10 tysięcy gestów, wypijając 40 litrów oranżady i zjadając 300 przekąsek.

Przenośnienie jego było najbardziej szczegółową historią sądów linczu w Ameryce. Oczekiwano w tym przemówieniu nie było... I „Chata wuja Toma” i przygody „Bożkiego ojca” i wojna między północnymi

i południowymi stanami i Roosevelt i mer Nowego Jorku La Guardia, którego senator Ellender oskarżał, że podczas kampanii wyborczej, polując na głosy murzynów, również występował w roli obrońcy „zmieszania białej i czarnej rasy” etc.

— Ja nie chcę widzieć tutaj senatorów murzynów — wołał Ellender. — Nie chcę, aby murzyni otrzymali prawo zajmowania stanowisk gubernatorów w naszych stanach.

Podczas przemówienia przewod-

niczący pod koniec czwartego dnia zagroził, że odbierze Ellenderowi głos, ponieważ odbiega od tematu. Ale to dało jedynie upartemu senatorowi możliwość bronięcia się, co znowu trwało szereg godzin.

Wreszcie przeciwnicy Ellendera postawili wniosek, aby dyskusja w tej sprawie toczyła się aż do końca bez przerwy w dzień i w noc. Władze Ellender oświadczył, że ma żelazne płuca, ale po przyjęciu wniosku musiał się poddać po upływie 37 godzin.

Samoloty „Galkar”

We wrześniu ub. roku odbyła się w Warszawie uroczystość przekazania 126 samolotów ufundowanych przez społeczeństwo całego kraju, zorganizowane w LOPP. Wśród ofiarowanych samolotów było 51 jak dar województwa śląskiego i 5 aparatów RWD 13, ufundowanych przez „Małopolskę”.

Obecnie nakładem działu propagandowego Grupy Tow. Naftowych „Małopolska” wyszła broszura p. t. „Historia pierwszych pięciu samolotów „Galkar”, którą otrzymali wszyscy pracownicy umysłowi i fizyczni tej firmy, którzy brali udział w akcji zbiorkowej na rzecz Obrony Narodowej. W ten sposób chętno uczestnikom tej akcji dać pokwitowanie o charakterze

nieco trwalszym, niż zwykła biletka kasowa.

W broszurze podano cel, przebieg i wynik akcji zbiorkowej. Ograniczamy się do podania cyfr: mianowicie pracownicy umysłowi, fizyczni i dyrekcja złożyli 69.270 zł., wpłata firm Grupy „Małopolska” wynosi 104.961,52 zł. — razem 174.231,52 złote.

Broszurę zdobądź kilkanaście ilustracji, m. in. fotografia dyplomu nadanego przez LOPP „Małopolsce” grupie francuskich towarzyszów naftowych, przemysłowych i handlowych w Polsce za zasługi położone dla LOPP.

KINO
EUROPA **LUIZA RAINER**
Pocz. 4. 6. 8. 10
w fascynującym romansie szpiegowskim, rozgrywającym się na trasie
WIEDEN - PETERSBURG

Daję szybko na POMOC ZIMOWĄ
zmniejszasz bezrobocie

Rekonstrukcja gabinetu bułgarskiego

SOFIA, 25. I. (PAT) — Nastąpiła rekonstrukcja rządu bułgarskiego. Minister wojny gen. Lukow i minister spr. wewn. Krasnowski podali się do dymisji. Ministrem wojny został mianowany dotychczasowy komendant garnizonu m. Pledny gen. Daskałow, zaś ministrem spr. wewn. dotychczasowy minister oświaty Nikolajew. Ministrem oświaty został mianowany b. rektor uniwersytetu sofijskiego Manew. Pozostali ministrowie zachowali swe stanowiska.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!
Uległe... Bezbronne... Nieświadome...

„Dziewczeta z Nowolipek”

to bohaterki wielkiego filmu srealizowanego wg. słodkiej powieści Poli Gojawitzyńskiej
Walczą o prawo do życia i szczęścia!
Śnią o miłości, dostatku i radości!
Role główne: Barszczewska, Andrzejewska, Wiśniewska, Jaraczówna, Cwiklińska, Junosza-Stepowska, Białoszczyński, Mnydziński, Grabowski, Korwin
Reżyserja: Józef Lejtes
Passe-partout i bilety wolnego wejścia nieliczne.
Ceny miejsc na **od 54 gr.**
wszystkie seanse

Tajemnica urzędowa ujawniona będzie przy drzwiach zamkniętych

Warszawski koresp. „Głos Porannego” telefonuje:

W środę sąd okręgowy w Warszawie rozpatrzy proces b. urzędnika skarbowego, Lubowickiego, oskarżonego o zniesławienie naczelnika stołecznej izby skarbowej. Proces toczyć się będzie przy drzwiach zamkniętych.

Dodać należy, że minister skarbu zwolnił świadków — urzędników skarbowych z obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY
„ARGOS”
zaprasza na wycieczki:
indywidualne do Paryża, Włoch i Wiednia
grupowe: do **WIEDNIA** 14-dniowa, wyj. 10/II zł. 125.—
do **SAN REMO** 14-dniowa, „ 6/II zł. 375.—
na **RIWIERE** 23-dniowa, „ 6/II zł. 575.—
na **SYCYLIE** 23-dniowa, „ 6/II zł. 620.—
do **LONDYNU** 14-dniowa, „ 23/II zł. 275.—
do **BUDAPESZTU** 8-dniowa, „ 26/II zł. 190.—
Zapisy przyjmuje i inform. udziela Polskie Biuro Podróży „ARGOS” w Łodzi, Piotrkowska 60, telef.: 104-00 i 101-76

1863 - 1938

W związku z obchodem 75-letniej rocznicy powstania styczniowego, odbyło się m. in. uroczyste nabożeństwo w synagodze garnizonowej, przy ul. Pomorskiej dla żydów - żołnierzy oddziałów stacjonujących w Łodzi. Po nabożeństwie piękne kazanie wygłosił rabin wojskowy kpt. Drymer. Poniżej podajemy je w całości:

Gdy warstwy ziemi otwartej przelice i widzę kości, co jako sztandary Leżą — i świadczą o Bogu — szkielety Widzę, że nie jest On tylko robaków Bogiem i tego stworzenia, co pelza, stoczyście, gdy wznosimy wzrok ku Wszechmocnemu w wolnej niepodległej Polsce, widzimy Go Bogiem wielkich, Bogiem prawdziwych ludzi, Bogiem tych, co w wielkich godzinach, gdy palec Boży ziemi dotknął, rosną w olbrzymi gigantycznej pracy mo-

ralnej, co krwią swoją, bohaterstwem i męczeństwem dowiedli światu, że Polska żyje, że kroczy świetlanym gościńcem swego postannictwa dziejowego

Duch ich hetmani polonijni, a kości ich, co jako sztandary sterczą na wyżynach, są naszym drogowskazem w dalszym pochodzie dziejowym.

Dużo mieliśmy takich walk o wolność: mimo ucisku i kajdanów, narzuconych nam przez wrogów, dowiedliśmy światu, że Polska żyje, że mimo wszystko nie zginęła.

Pragnienie odzyskania niepodległości kształtowało się coraz bardziej z odruchów w silną świadomą wolę, zorganizowaną. Powstanie styczniowe w roku 1863, którego 75-lecie obchodzimy, było już wyraźnym aktem niezachwianej mocnej woli wszystkich bez różnicy wyznania i pochodzenia synów Polski, by żyć w wolnej niepodległej Ojczyźnie, by okupić tę wolność chociażby największą ofiarą krwi i mienia.

Ziemię polską zamieszkiwano wówczas niespełna 5 milionów dusz, a na polach bitew poległo 20.000 kwiatu młodości, 15 tysięcy uwieziono na

Sybir, kilka tysięcy poszło na łulaczkę, a ileż setek zostało rozstrzelanych lub powieszonych...

A tych całych 5 milionów, jak sercu nasz było posłusznych polskiemu Rządowi Narodowemu, którego składu nawet nikt nie znał, bo kryć się musiał, bo obok niego istniał jawny, elementarzy rząd zaboreczy, tępiący wszelki odruch wolności. Z tym rządem zaboreczym trzeba było właśnie stoczyć walkę zbrojną.

Tych całych 5 milionów serce wierzło niezłomnie polskiemu Rządowi Narodowemu, a Rząd ten był ufny w siły żywotne Polski, która przez dwa lata prowadziła z przemożnym wrogiem wojnę, rozpoczętą przy ślance uzbrojenia: 600 sztuk broni... myśliwskiej, Polski Rząd był rządem dusz. Uległ mu wszyscy, wszyscy, kto na tej ziemi polskiej żył bez różnicy pochodzenia. Jeden cel jednożył ich za życia, jedna mogiła pokryła ich poległe ciała, które potomnym dały szebel do sławy grodu. Wszyscy snili o Polsce — matce dla wszystkich jej dzieci, o Polsce, o której Rząd Narodowy mówił w swej odezwie do żydów: „...i będzie czas, gdy z Bożą pomocą uwolnimy Ojczyznę z niewoli moskiewskiej i wspólnie używać będziemy pokoju. Wy i dzieci wasze używać będziecie pełni praw obywatelskich bez ograniczeń, bo polski Rząd Narodowy nie zapyta nikogo o wiare

czy pochodzenie, lecz o ziemię, na której się urodził...”

I na żydach nie zawiodł się Rząd Narodowy. Żydzi, którzy wówczas byli jeszcze prawie całkiem w ghetcie, mieli już za sobą chlubną kartę w dziejach poprzednich walk o wolność Ojczyzny. W roku 1863 znova zadokumentowali krew i bohaterstwo poświęceniem swą nierozłączność i organizację zrosnąć z tą ziemią, która przed wiekami usynowiła ich ojców i wcieliła w skład narodu polskiego, z tą ziemią, która zmieszana jest z prochami dziesiątek pokoleń naszych przodków. Młodzi poszli masowo na pola bitew, bohatersko walcząc; zajął szereg talentów dowódców — żydów, jak Rozenbach — dowódcą dywizji san domierskiej, kpt. Lerbas, Witkowski, Grynbau, Landowski, Grostera, Lewinson, Spissmann, Karlsbad i inni.

Kto chce mieć pojęcie o heroicznym stosunku żydów na polach bitwy, niech przeczyta „Bitwy i potyczki w roku 1863” St. Zielińskiego, gdzie wyliczeni są wybitniejsi uczestnicy powstania, a wśród 2.000 nazwisk, znajdzie ponad 200 żydów poległych.

Kto chce zapoznać się z działalnością żydów w kraju, niech przeczyta pamiętniki Józefa Piłsudskiego w tej materii, a przekona się, że Jankiel miekiewiczowski, typ żyda patrioty, to nie twór poetyckiej fantazji, lecz żywa rzeczywistość o krwi i kościach,

którą upostaciowało prawie całe żydostwo polskie z rabinem Melchisem na czele. Wszyscy stanęli do walki z wrogiem. Jedni na polach bitwy, inni wykonali najniebezpieczniejsze zadania tajnych kurierów i dostawców broni, amunicji i żywności za własne pieniądze kupione. Wystarczyło dać dokumenta tajne do pierwszego lepszego sklepiku żydowskiego, a dostali się już tam, gdzie trzeba było. W każdym miasteczku był zastępca burmistrza żyd, który rozporządzał sztabem kurierów, wykonywujących najcięższe zadania.

Z pierwszych 9 bohaterów, zesłanych na Sybir, 7 było żydów.

Tradycje te żyją życiem kwiatów; swym endowym zapachem budzą zachwyty nad tą wielką pracą ludzi, pracą ogromnej ilości wysiłków woli i bohaterstwa.

Niechże wśród nastrojów rocznicy wzniosłej, upamiętniającej wspaniałą wspólną zryw mocarny wszystkich synów Polski bez różnicy pochodzenia i wyznania, a obchodzonej w okresie utwierdzenia mocy państwowej niepodległej Polski i wrastania jej w dusze młodego pokolenia, niechaj i nas przenika wielka idea budowania jej potęgi ramię przy ramieniu dla wszystkich szczęścia, bo w szczęściu wszystkiego, są wszystkich cele. — Amen.

Rumunia grozi lidze narodów

wypowiedzeniem traktatu o mniejszościach w wypadku rozpatrywania petycji żydowskiej w trybie nagłym

GENEWA, 25.I. (Ż.A.T.) — Z rozmów między delegatami żydowskimi a sekretarzem generalnym ligi narodów p. Avenolem zdaje się wynikać, że petycje żydowskie w sprawie położenia żydów w Rumunii nie będą wniesione na porządek dzienny jutrzejszego posiedzenia rady ligi narodów.

Avenol uważa, że będzie daleko lepiej i dla żydów rumuńskich i dla prestiżu ligi narodów, by sprawy tej nie załatwiać w trybie przyspieszonym a zwykłym.

Podobno rumuński minister spraw zagranicznych miał zagrozić w rozmowie z Avenolem, że w wypadku, gdyby sprawa ta została w trybie nagłym rozpatrywana przez radę ligi, Rumunia wypowie jednostronnie traktat o mniejszościach narodowych.

Azkołwiek groźby tej męzo wie lanu nie traktują zbyt poważnie, jednak podobno i Eden i De los zajęli to samo stanowisko co Avenol, uważając, iż o wiele więcej da się zrobić dla żydów Rumunii w drodze poufnych rozmów.

W ostatniej chwili rozeszły się pogłoski, że w wypadku, gdyby petycje nie znalazły się na jutrzejszym posiedzeniu ligi, delegat Nowej Zelandii poruszy tę sprawę w czasie debat.

Tekst petycji

GENEWA, 25 stycznia. (Tel. wł.) — Tekst petycji, dotyczącej po-

łożenia żydów w Rumunii, wręczonej radzie ligi narodów przez żydowski kongres światowy, został wczoraj opublikowany.

Przytacza ona dokładnie punkty traktatu między Rumunią i mocarstwami, które jednoznacznie dowodzą, że przyjęte przez Rumunię zobowiązania co do traktowania wszystkich żydów, zamieszkujących na terytorium Rumunii, jako obywateli rumuńskich z pełnymi prawami, znajdują zastosowanie dla całego kraju łącznie z dawnymi terenami austriacko - węgierskimi. —

Memorandum wskazuje poza tym, że te punkty zostały zagwarantowane przez ligę narodów i nie mogą ulec zmianie bez zgody większości rady ligi.

Petycja wyjaśnia następnie, że komisja przygotowawcza dla pozbawienia obywatelstwa i prawdopodobnie wysiedlenia żydów rozpoczęła już pracę. Podana przez Gogę liczba 500 tysięcy emigrantów żydowskich zostaje odrzucona z uzasadnieniem, że na podstawie rumuńskiego spisu ludności z 1936 roku liczba żydów w Rumunii wynosiła 756 tys., a więc 4,2 proc. ludności, a więc w porównaniu z 1910 rokiem (851 tysięcy) oznacza to spadek, a nie wzrost. Wreszcie raport komitetu nansenowskiego z 1936 roku wskazał, że liczba emigrantów rosyjskich, a mianowicie żydów i nie żydów, wynosi jedynie 11 tysięcy i że wobec tego o masowej emigracji żydów do Rumunii nie może być mowy.

Żydzi Rumunii, których dotychczas zarządzenia władz, są albo — jak głosi petycja — obywatelami przedwojennej Rumunii, albo też mieszkańcami zaanektowanych przez Rumunię terytoriów, którzy z tego tytułu oraz z tytułu traktatów uzyskali wszystkie prawa obywateli państwa.

Na zakończenie petycja prosi radę ligi narodów, aby podjęła kroki, anulujące proklamację rządu rumuńskiego, udaremniającą dyskryminację przeciwko żydom i zatroszczyła się o utrzymanie w mocy gwarancji traktatowych oraz o zrehabilitowanie żydów, których dotychczasowe zarządzenia już dotknęły.

Rumuński dziennik urzędowy publikuje rozporządzenie, które poleca wszystkim burmistrzom miast i wsi sporządzenie list wszystkich mieszkańców żydowskich oraz wszystkich obywateli, którzy nie urodzili się w Rumunii. Nazwiska wszystkich osób, zamieszczonych na tych listach, mają być skreślone ze spisów wyborców aż do zakończenia badań w sprawie ich pochodzenia i obywatelstwa.

Wobec faktu, że wybory wyznaczono na początek marca, jest techniczną niemożliwością załatwienie tych „wątpliwych” wypadków przed wyborami.

W związku z tym dla poważnej części ewentualnych przeciwników rządu Gogi odpada prawo wyborcze przy nadchodzących wyborach.

Stefan Wise u Roosevelta

NOWY JORK, 25 stycznia. — (ŻAT.) — Stefan Wise został przyjęty przez prezydenta Roosevelta, któremu przedstawił sytuację żydów Rumunii w związku z ostatnimi zarządzeniami rządu Gogi.

„Klub miliardów” ma być rozwiązany

CZERNIOWCE, 25.I. (PAT.) — „Poruncanvremii” donosi, że minister Cuza, jako prezes rządzącej partii chrześcijańsko - narodowej, zażądał od ministra handlu rozwiązania związku wielkiego przemysłu i kapitału w Bukareszcie, do którego należą w większości żydzi, a który popularnie zwany jest „Klubem miliardów”. Związek powyższy przed kilku dniami wydał przyjęcie dla ministra handlu Gigurii, przy czym na bankiecie obecni byli również żydzi.

Starania o zwiększenie kontyngentu do Palestyny

KISZYNIÓW, 25 stycznia. — (PAT.) — W całej Rumunii, zwłaszcza w Besarabii żydzi składają masowo podania do organizacji sjonistycznych, prosząc o zezwolenie na emigrację do Palestyny.

Zwołana w tej sprawie konferencja sjonistów, postanowiła zwrócić się do rządu angielskiego o zwiększenie kontyngentu dla emigrantów żydów z Rumu-

nii na wyjazd do Palestyny. — Organizacje sjonistyczne powołują się przy tym na zwiększenie kontyngentu w 1933 roku dla żydów z Niemiec.

Posel Arciszewski u króla Karola

BUKARESZT, 25.I. (PAT.) — Posel R. P. Arciszewski przyjęty był dziś w pałacu na audiencji przez króla Karola II.

Duże zainteresowanie pomysłem posta Wojciechowskiego

BUKARESZT, 25.I. (PAT.) — Wiadomość z Warszawy o dyskusji na komisji budżetowej sejmiku tematu emigracji żydowskiej do kolonii francuskich i angielskich, wywołała duże zainteresowanie w łutejszych kołach politycznych zarówno narodowych, jak i żydowskich i przedrukowana została na czołowych miejscach przez całą prasę rumuńską.

Kolejność list wyborczych

BUKARESZT, 25.I. (PAT.) — Komisja wyborcza ustaliła ostateczną kolejność list do wyborów parlamentarnych w sposób następujący: pierwsze miejsce zajmuje lista rządowa, drugie — liberalna, trzecie — caraniści, czwarte — front rumuński, piąte — partia „Wszystko dla kraju” i dalej mniejsze partie polityczne.

Anglia uzna imperium włoskie

Stany Zjednoczone pójdą za wskazaniem Londynu

LONDYN, 25.I. (PAT.) — „Daily Express” ogłasza dziś jako sensację, iż Stany Zjednoczone gotowe są poprzeć W. Brytanię w jej polityce uznania imperium włoskiego wzamian za powszechne porozumienie polityczne.

Prezydent Roosevelt, stwierdza dziennik angielski, gotów jest uznać podbój Abisynii przez Włochy pod warunkiem, że

1) W. Brytania zaaprobuje taki krok i

2) że doprowadzi on do porozumienia w sprawach europejskich.

„Daily Express” twierdzi, że tego rodzaju odpowiedź udzielona została rządowi brytyjskiemu na sondowania podjęte w Waszyngtonie w ciągu ostatnich kilku dni.

W dobrze zazwyczaj poinformowanych kołach politycznych wiadomość ta znajduje potwierdzenie.

Utrzymują, że sondowania te podjęte zostały w sobotę po odbyciu piątkowej narady ministrów, na której w związku z instrukcjami na sesję genewską omawiano kwestię uznania de facto suwerenności włoskiej w Abisynii, w myśl sugestii, wysuniętych przez Belgię i Holandię.

Większość obecnych na tej naradzie członków gabinetu brytyjskiego, a zwłaszcza premier Chamberlain, minister spraw wewn. sir Samuel Hoare i lord kanclerz Hailsham zdecydowanie mieli wówczas wypowiedzieć się za nie czynieniem przeszkód

tych państwom, które ze względu na własne interesy, pragną uznać imperium włoskie.

Min. Eden wysunął wówczas argument, że trzeba się liczyć ze stanowiskiem Stanów Zjednoczonych, które dopiero niedawno zerwały rokowania handlowe z Włochami, nie chcąc się zgodzić na to, aby traktat zawie-

rany był w imieniu króla Włoch i cesarza Abisynii.

W związku z pewną różnicą poglądów, jaka się na tym tle miała ujawnić, postanowiono zwrócić się do Waszyngtonu o wyjaśnienie stanowiska rządu amerykańskiego w tej kwestii. Odpowiedź, jaką udzielono w Waszyngtonie stwierdziła do-

bitnie, że rząd Stanów Zjednoczonych w sprawie tej pójdzie za wskazaniem W. Brytanii, i o ile rząd brytyjski zdecyduje uznać imperium włoskie de facto, to również rząd amerykański nie będzie się dłużej opierał.

W związku z powyższą odpowiedzią Ameryki, miano zwołać w nagłym trybie wczorajsze po-

siedzenie gabinetu, celem ustalenia stanowiska rządu brytyjskiego. Jak zapewniają, gabinet zdecydował, aby dyplomacja brytyjska nie przeciwdziałała akcji tych rządów, których reprezentanci w Genewie wystąpią na rzecz uznania de facto suwerenności włoskiej w Abisynii.

Ten punkt widzenia rządu brytyjskiego, min. Eden zakomunikować miał dziś wieczorem w Paryżu premierowi Chautemps i min. Delbos.

„Patrzeć i czekać!”

Francja przyjmie angielską formułę polityczną

PARYŻ, 25 I. (PAT.) Zainteresowanie prasy i kół politycznych skupia się na rozmowach min. Edena, który dziś po południu przybył do Paryża, z premierem Chautemps i z min. Delbosenem.

Według informacji z kół dyplomatycznych, rozmowy te objęły miały szeroki zakres.

Omawiano nie tylko sprawy, związane z sesją rady ligi, lecz także sprawy Dalekiego Wschodu, sprawę hiszpańską, sytuację wytworzoną przez zmianę rządu w Rumunii i wreszcie kwestię stosunków z Niemcami.

Na pierwsze miejsce wybija się niewątpliwie zagadnienie ligi narodów oraz sprawa stosunków angielsko - niemieckich i francusko - niemieckich.

O ile chodzi o obrady genewskie, to prasa paryska wskazuje dziś wyraźnie kierunek taktyki Francji i W. Brytanii na terenie Genewy.

„Głównym celem ministrów spraw zagranicznych Francji i Anglii w czasie obrad genewskich — pisze „Le Matin” — będzie utrzymanie obecnego stanu rzeczy. W każdym razie nie będą oni zajmować stanowiska nieugiętego wobec wątpliwości i obaw innych członków ligi o ile chodzi o dalsze losy instytucji genewskiej.”

W ogólnym przekonaniu rozmowy paryskie min. Edena, o ile chodzi o problem ligi narodów, zakończą się przyjęciem przez Francję formuły angielskiej: „Patrzeć i czekać.”

Ponieważ jednak panuje w Paryżu przekonanie, iż nie da się uniknąć debaty nad zagadnieniem reformy ligi narodów, to wówczas cały wysiłek dyplomacji angielskiej i francuskiej zwróciłby się, według głosów prasy, w kierunku umiędlonego stłumienia tej debaty.

„Intransigent” przypuszcza,

że rozmowy min. Edena w Paryżu będą miały interesujący przebieg, o ile chodzi o zagadnienie stosunków z Niemcami.

Nie jest wykluczone, pisze on, że w czasie rozmów paryskich zostanie zbadana sprawa, czy raport b. premiera belgijskiego van Zeelanda na temat konieczności odbudowy między narodowej współpracy gospodarczej i nie mógłby posłużyć za okazję do ewentualnego nawiązania rozmów między Anglią i Francją, a Niemcami i Włochami.

Według informacji z kół politycznych Paryża, mogłoby się to odbyć w ten sposób, że w czasie obecnej sesji rada ligi wyłoniłaby specjalną organizację, której celem byłoby rozwiązanie możliwości współpracy gospodarczej z państwami znajdującymi się poza ligą narodów, t. j. w pierwszym rzędzie Niemcami i Włochami.

Goście z Niemiec w Warszawie

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Do Warszawy przybyli z Berlina wiceminister sprawiedliwości Rzeszy prof. dr. Franzelczek Schtegelberger, prof. dr. wiceprezydent Karol August Emge, radca ministerialny dr. Gustaw Wilke, dyr. dr. Wilhelm Gaeb oraz prof. dr. Henryk Lange.

Odroczony proces Lubowickiego

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na wczoraj wyznaczony był proces b. urzędnika ministerstwa skarbu Lubowickiego, oskarżonego o zniesławienie b. dyrektora izby skarbowej w Warszawie, dr. Tomkiewicza.

Rozprawa, która miała się odbyć przy drzwiach zamkniętych, została odroczone z powodu niestawienia się wielu świadków.

Nowy spadek franka francuskiego

Fundusz wyrównawczy porzucił taktykę obrony waluty

PARYŻ, 25. I (PAT.) — Koła finansowe Paryża są pod wrażeniem nowego spadku franka francuskiego, który osiągnął dziś, po zamknięciu 153,25 franków za funta szterlinga i 30,75 za dolara.

Należy przypomnieć, iż w poniedziałek transakcje giełdowe rozpoczęły się według kursu

149,60 za funta szterlinga.

Nowy spadek franka został przyjęty z pewnym zdziwieniem przez koła finansowe i polityczne Paryża, które oczekiwały, że w związku z powstaniem nowego gabinetu premiera Chautemps należy się spodziewać względnej stabilizacji monetarnej.

Tendencja zniżkowa waluty francuskiej homaczona jest w kołach giełdowych nową taktyką francuskiego ministerstwa finansów i funduszu wyrównawczego.

Według tych informacji ministerstwo finansów zdecydowało się miało istotnie nadać frankowi charakter waluty „nie stałej”

t. j. waluty, której kurs uzależniony jest od stałych fluktuacji giełdowych.

Francuski fundusz wyrównawczy porzucił więc taktykę obrony kursu franka francuskiego, który był utrzymywany na poziomie 148 za funta szterlinga.

W wyniku zahamowania interwencji funduszu wyrównawcze-

go kursy dewiz zagranicznych na giełdzie paryskiej poczęły nagle od poniedziałku rana wyżkować.

Należy jednak zaznaczyć, że w dalszym ciągu reporty w stosunku do funta szterlinga i dolara pozostają bardzo wysokie.

Zorza polarna nad Łodzią

Łuna na nieboskłoniu widoczna była w kilku punktach miasta i okolicy

Wczoraj nad Łodzią i okolicą ukazała się na nieboskłoniu WIELKA CZERWONA ŁUNA.

Szczególnie widoczne było to zjawisko przed godziną 21. Około godziny 21,30 nastąpiła przerwa, poczym znów zaobserwowano je o godzinie 21,40. W kilka minut później łuna zaczęła zanikać.

W łódzkim obserwatorium zjawisko to było pilnie śledzone, a wszystkie zmiany widoczne na nieboskłoniu były dokładnie notowane.

Czerwona łuna, która była niczym innym, jak zorzą polarną, wzbudziła w Łodzi olbrzymie poruszenie.

Centrala straży pożarnej była wielokrotnie z różnych punktów miasta i okolicy zapytywana, gdzie i co się pali.

Fachowcy, do których zwróciliśmy się w tej sprawie twierdzą, że zorza polarna w takiej okazałości jest zjawiskiem dawno nienotowanym na ziemiach polskich.

Zjawisko to występuje na znacznych wysokościach w atmosferze, ma charakter elektro-magnetyczny i pozostaje w związku z okresem plam na słońcu.

Zorza robiła wrażenie czerwonej przezroczystej mgławicy, która przesuwająca się powoli w kierunku zachodnim i dlatego widziana była w wielu punktach.

PARYŻ, 25. I. (PAT.) — Havas donosi z Rzymu, iż rozgłoszenie włoskie nie będą mogły odtąd nadać utworów muzycznych kompozytorów żydowskich. Znany z wystąpień antysemickich dziennik „Il Tevere” zamieścił ostatnio gwałtowny artykuł, poświęcony propagandzie żydowskiej we Włoszech.

Bolączki naszego kolejnictwa rozpatrywane były przez sejmową komisję budżetową

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Sejmowa komisja budżetowa rozpatrywała wczoraj budżet ministerstwa komunikacji.

Budżet referował poseł Dudziński, który poruszył w obszernym przemówieniu szereg bolączek naszego kolejnictwa, oraz fatalny stan dróg lądowych i wodnych.

W konkluzji pos. Dudziński prosi o skreślenie pozycji: „Wpłała do skarbu państwa 42 milionów złotych”. Referent jest zdania, że kwota ta powinna zostać w resorcie komunikacji.

Po referencie wygłosił przemówienie p. minister Ulrych, który dziękując referentowi za chęć uczynienia mu prezentu z 42 milionów złotych, prosi jed-

Wiadomość o ukazaniu się zorzy polarnej sygnalizują ze wszystkich stron Rzeczypospolitej.

Ukazanie się olbrzymiej łuny wywarło na ludności wielkie wrażenie, szczególnie żywo było dyskutowane po wsiach.

W kilku miastach alarmowały straż ogniową, a w Krakowie odezwały się nawet syreny.

Zorza widoczna zagranicą

BERLIN, 25. I. (PAT.) W Bawarii i na Śląsku Opolskim obserwowano dziś wieczorem pomiędzy godz. 20,45 a 21,30 niezwykle dla tej szerokości geograficznej zjawisko zorzy polarnej.

BERN, 25. I. (PAT.) Dziś po godz. 21-ej obserwowano w całej Szwajcarii szczególnie wyraźnie w okolicach Bernu i Zürichu zjawisko, przypominające zorzę polarną.

Zorza mieniła się barwami od czerwieni do fioleto i dokładnie była widziana w części północno-zachodniej po przez północną do północno-wschod-

niej części nieba. Zjawisko zorzy polarnej obserwowano w ciągu kilku godzin.

LONDYN, 25. I. (PAT.) — W różnych częściach Anglii obserwowano również dzisiejszej nocy zorzę polarną. W Londynie na ulicach gromadziły tłumy, obserwując z zainteresowaniem niezwykle zjawisk

Spisek przeciwko królowi i premierowi

Niedoszły zamach w katedrze podczas ślubu ks. Pawła

BIAŁOGRÓD, 25. I. (Tel. wł.) Przed kilku dniami depeze z Aten przyniosły wiadomości o licznych aresztowaniach i zesłaniach

na wyspy greckie szeregu wybitnych polityków opozycyjnych. Obecnie dopiero ujawniono, iż aresztowania nastąpiły w zwią-

ku z uknutym przeciwko królowi i premierowi Metaxasowi spiskiem kół opozycyjnych. Na czele tego spisku stał osławio-

ny Polichponopulos, były generałny dyrektor policji greckiej, znany z organizowania przed czterema laty nieudanego zamachu na Venizelosa.

Polichponopulos planował dokonanie zamachu na premiera w katedrze ateńskiej podczas ślubu następcy tronu ks. Pawła.

Współdziałający z nim politycy opozycyjni rozpowszechniali po całym kraju ulotki, nawołujące ludność do powstania przeciwko królowi.

Polichponopulos aresztowano i wywieziono na wyspę Zante.

Według krążących w Atenach pogłosek, spisek przybrać miał tak poważne rozmiary, że rząd uznał za konieczne postawić całą armię w stan ostrego pogotowia.

Świat robotniczy wydał szereg odczynów potępiających działalność polityków opozycyjnych. Federacja robotników greckich ogłosiła w prasie manifest, w którym zapowiada, że robotnicy gotowi są własną krwią bronić obecnej formy rządów w Grecji i wystąpią zdecydowanie przeciwko wszelkiej akcji polityków opozycyjnych przeciwko premierowi i królowi.

Torpedowiec francuski bombardowany

przez samoloty generała Franco

PARYŻ, 25. I. (PAT.) — Francuski torpedowiec „Poursuivante”, pilnujący wybrzeży francuskich został obrzucony w pobliżu portu

Cerbere bombami przez samoloty gen. Franco. Bomby te padły zaledwie o kilka metrów od pokładu. Torpedowiec francuski odpowiedział natychmiast ogniem karabi-

nów maszynowych, jak również ogień rozwinęły pobrzeżne baterie francuskie, zmuszając eskadrę hiszpańską do odwrotu.

Śrem pod wodą!

Komunikacja w mieście odbywa się przy pomocy łodzi

POZNAŃ, 25. I. (PAT.) — Ze Śremu donoszą, że zator, który utworzył się między Darzewicami i Świąnikami na przestrzeni 5 km, został pod naporem wody rozzerwany i w sobotę lody spłynęły. W nie dziele poziom Warty, mierzony na przyczółku mostowym w Śremie poniósł się w ciągu dnia o 14 cm. i wynosił o godz. 20-ej — 2,72 mtr.

Z powodu braku goblów znajduje się obecnie w pow. śremskim ok. 2000 ha. pól uprawnych i łąk pod wodą. Północno-wschodnia część miasta jest otoczona zewsząd wielkim jeziorem, które zalało już park miejski, ogródki działkowe tow. rzemieślniczo-przemysłowego oraz niżej położone ulice nowej dzielnicy w pobliżu kościoła Farnego. Mieszkańcy zalanych ulic

komunikują się z miastem przy pomocy łodzi. Silny prąd wody płynącej po polach i ogrodach czyni znaczne zniszczenia.

Z Obornik donoszą, że i tam stan wody na Warcie i Welnie podniósł się znacznie wskutek silnego przyboru.

Welna w niektórych miejscach wystąpiła z brzegów i zalała niżej położone pola i osady.

Stracenie trzech arabów

Znowu dwóch żydów śmiertelnie rannych

JEROZOLIMA, 25. I. (ŻAT) — Na dziedzińcu więzienia w Akko nastąpiło dziś stracenie przez powieszenie trzech terrorystów arabskich, dwóch morderców Mintza

(zabitego dnia 1 lutego r. ub.) i terrorysty imieniem Mundzak Hamdun, schwytanego w czasie potyczki bandy terrorystycznej z patroliem wojskowym. Dwóch pierwszych skazał na karę śmierci sąd cywilny, ostatniego — sąd wojskowy.

ranni. Na tym odcinku było w ciągu ostatnich 24 godzin dokonanych pięć zamachów terrorystycznych na pojazdy żydowskie.

Posłowie ukarani za nieprzybycie na posiedzenie

JEROZOLIMA, 25. I. (PAT) — Z Damaszku donoszą, że nadzwyczajna sesja parlamentu nie mogła się odbyć z powodu braku quorum. Przewodniczący izby nałożył na nieobecnych bez usprawiedliwienia posłów, karę w wysokości 10 funtów syryjskich

Kielbasa z krabów i inne specjały III Rzeszy

BERLIN, 25. I. (PAT) — Wiele cukierni i składów słodczy wprowadziło ostatnio do sprzedaży nowy artykuł podobny w smaku do czekolady. Jest to mieszanka wanilii i cukru.

W sklepach masarskich w Berlinie oferowane są już pierwsze większe transporty kielbasy z krabów w puszkach.

Kiedy odbędą się wybory w Łodzi?

Prawdopodobnie kadencja tymczasowego zarządu miejskiego zostanie przedłużona o 6 miesięcy

Regulamin wyjaśni niedomówienia i sprzeczności w projekcie nowej ordynacji

Rządowy projekt nowej ordynacji wyborczej dla sześciu największych miast Polski, m. in. dla Łodzi, który ogłoszony został wczoraj w prasie, przyjęty został powszechnie jako wydarzenie pierwszorzędnej wagi.

Rada miejska ma być ciałem, złożonym z dwóch części różnego pochodzenia.

40 proc. mandatów (34) paść ma z wyborów nie powszechnych, lecz w korporacjach zawodowych i gospodarczych.

Połączenie wyborów ogólnych z głosowaniem kurialnym jest nowością, dotąd u nas nieznaną.

Pisaliśmy już wczoraj obszernie, jak wyglądają szczegóły nowej ordynacji.

większono liczbę członków ramiejskiej w Łodzi o 12, do 84, z czym 50 radnych ma być branych przez uprawnioną do głosowania ludność, zaś 34 — przez członków różnych korporacji.

Wyborca o kilku głosach

Z dualizmu, systemu przeprowadzania wyborów wynika, że obywatele będą posiadali w wielu wypadkach po kilka głosów: raz będą głosowali w głosowaniu pięcioprzymiotnikowym, a raz w kurialnym, jako członkowie zrzeszeń, czy korporacji.

Ponieważ projekt ordynacji podkreśla, że każda z korporacji, uprawniona do uzyskania mandatu głosuje oddzielnie, wytwarza się dość paradoksalna sytuacja, bowiem w praktyce okaże się, że jeden i ten sam obywatel jest członkiem kilku takich korporacji i z tego tytułu dysponować powinien kilkoma głosami. Dla przykładu

weźmy aptekarza, który posiada nieruchomość, a jest jednocześnie właścicielem przedsiębiorstwa handlowego, czy przemysłowego.

Aptekarz ten będzie miał w wyborach do rady miejskiej 4 głosy: jeden jako wyborca w głosowaniu powszechnym, jeden jako członek izby aptekarskiej, jeden jako członek izby przemysłowo-handlowej i wreszcie jeden, jako członek stowarzyszenia własności nieruchomości.

Praktyka może wykazać, że znajdzie się taki obywatel, który będzie miał prawo 5-, albo 6-krotnego głosowania.

Robotnik łódzki, należący np. do związku włóknarzy, powinien w myśl ordynacji mieć dwa głosy: jako wyborca i jako członek związku zawodowego.

Spraw przytoczonych, projekt szczegółowo nie precyzuje i, jak twierdzą w dobrze poinformowanych źródłach, będą one szczegółowo omówione i wyświetlone dopiero w regulaminie wyborczym, który wydany zostanie na podstawie ordynacji.

Ile urn?

Nie jest wyświetlona również sprawa urn. Według pierwszych informacji, w lokalu wyborczym znajdowałyby się dwie urny: jedna dla głosowania powszechnego, a druga dla kurialnego. — Jednak możliwe jest, że dla każdej korporacji, posiadającej prawo do wyboru radnych w biurach wyborczych, będą przygotowane oddzielne urny.

Zdaniem samorządowców wystarczą całkowicie dwie urny, gdyż i tak komisje wyborcze mają być ogólne i wspólne dla obliczenia głosów, oddanych na listy polityczno-społeczne, jak i na listy kurialne. Sprawa ta również definitywnie wyświetlona będzie dopiero w regulaminie wyborczym.

Nowością w obecnym systemie wyborczym jest również zakaz kumulowania głosów, t. zn. głosowania zamiast np. na 5 kandydatów, przypadających na dany okręg, tylko na jednego, dwóch, trzech i t. d.

Wyborca nie będzie mógł oddać jednemu kandydatowi kilka głosów,

a będzie musiał wypisać na karcie wyborczej tyle nazwisk kandydatów, ile mandatów przypada na dany okręg wyborczy.

Poza tym zwracają uwagę na nieproporcjonalny podział mandatów między poszczególne izby, czy korporacje. Izba aptekarska w Łodzi otrzymała ma 1 mandat. Z tego wynika, że

blisko 100 aptekarzy, istniejących w naszym mieście, otrzyma jednego przedstawiciela w radzie podczas gdy na jakiś związek zawodowy, liczący kilkanaście tysięcy członków przypadną w najlepszym wypadku 2, lub 3 mandaty (wszystkie związki pracownicze i robotnicze Łodzi wybierają ogółem 17 radnych).

Bez partii rządzącej

Jasne jest, że szanse stronnictw politycznych, które dotychczas zdobywały na przemian przewagę w wyborach do rady, po przyjęciu projektowanej ordynacji, poważnie się zmniejszą. Dotychczas dla zdobycia większości wystarczyło uzyskać 60 procent głosów.

Obecnie sytuacja zupełnie się zmieni. Większość w radzie miejskiej będzie miała grupa, która dysponować będzie co najmniej połową liczby radnych plus jeden. Ogółem będzie 84 radnych, większość więc stanowić będzie 43 mandaty.

Taka liczba mandatów starczy dla objęcia rządów na ratuszu. Na uchwalenie pożyczek długoterminowych potrzebna będzie w radzie większość bezwzględna 51 głosów, czyli 51 radnych.

A teraz, jakie mogą mieć perspektywy ugrupowania polityczne, które w Łodzi sprawowały już władzę? Jeśli nawet w wyborach powszechnych osiągną 60 proc. głosów, to otrzymają zaledwie 30 mandatów, a przy 75% głosów — 37 mandatów.

Z wyborów kurialnych takie stronnictwo może uzyskać dodatkowo jeszcze 3, 4 lub 5 mandatów, ale to jeszcze nie wystarczy dla zdobycia większości, a w każdym razie dla zdobycia takiej większości, która byłaby zdolna do sprawowania rządów i normalnego gospodarowania (zaciągania pożyczek).

Z tych obliczeń wynika, że w przyszłej radzie większość będzie mogła być oparta jedynie na bloku kilku ugrupowań, przy czym jedna z mniej liczebnych frakcji byłaby języczkiem u wagi.

Kiedy wybory?

Z nastrojów, panujących w kołach politycznych, wywnioskować należy, że lewica i partie demokratyczne rozpoczną walkę z projektem ordynacji

i domagać się będą utrzymania zasady pięcioprzymiotnikowych wyborów do samorządu. W Łodzi zapowiedziano już nawet zwołanie zgromadzeń na temat nowej ordynacji. Oczywiście nie wiadomo jeszcze, w jakim brzmieniu projekt będzie uchwalony przez sejm i czy nie zostaną wprowadzone do projektu zmiany. Najbliższe dni przyniosą wyjaśnienie.

Łódź oczekują w związku z zapowiedzianymi wyborami,

dość poważne zmiany i to już w bliskim czasie. Chodzi bowiem o to,

kiedy wybory samorządowe odbędą się w naszym mieście, a poza tym, jeżeli mają dojść niebawem do skutku, to na jakiej podstawie? Czy na zasadzie obowiązującej ordynacji, czy też już na podstawie nowej ordynacji?

W Poznaniu np. wybory zostały rozpisane kilka dni temu, bowiem chodziło o załatwienie ustawowej formalności. To samo musi mieć, lub może mieć miejsce w Łodzi. Poprzednia rada miejska Łodzi z wyborów, w której większość posiadali socjaliści, rozwiązana została reskryptem ministra spraw wewnętrznych 31 marca 1937 roku.

Na podstawie ustawy o zmianie samorządu terytorialnego, wybory winny być zarządzane w 6 miesięcy po tym. Jednak w odniesieniu do Łodzi rada ministrów na podstawie specjalnego uprawnienia, opartego na wspomnianej wyżej ustawie, odroczyła termin rozpisania wyborów o dalszy okres 6 miesięcy.

Na podstawie więc ustawy, wybory łódzkie powinny być rozpisane najpóźniej do 1 kwietnia r. b., a przeprowadzone najpóźniej w terminie 3-miesięcznym od tej daty, czyli do 1 lipca r. b.

Obecnie rząd, stojąc na stanowisku szybkiego rozpisania wyborów w Łodzi, jak i w innych miastach, opracował nową ordynację, którą lada dzień wniesie do łaski marszałkowskiej. Jasne, że rząd będzie chciał wybory łódzkie przeprowadzić już na nowych, zmienionych zasadach.

Powstaje tylko kwestia, kiedy ordynacja zostanie uchwalona, i czy zostanie przyjęta przez izbę przed 1 kwietnia r. b.

W dobrze poinformowanych kołach twierdzą, że, mimo pośpiechu,

rząd nie zdąży do tego czasu wprowadzić nowej ordynacji w życie,

i, że będzie ona uchwalona prawdopodobnie na specjalnej, nadzwyczajnej sesji sejmowej.

Cóż stanie się wtedy z wyborami łódzkimi?

Przedłużenie tymczasowości

Panuje przeświadczenie, oparte zresztą na półrządowych sugestiach, że rząd postara się wobec tego przedłużyć sprolongowaną już kadencję tymczasowych organów samorządowych.

Ustawa samorządowa takiej ewentualności wprawdzie nie przewiduje. Jednak, jak twierdzą,

P. PREMIER JEDNOCZEŚNIE Z WNIESIENIEM PROJEKTU ORDYNACJI DO SEJMU. WYSTĄPI DO PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ, ABY SKORZYSTAŁ Z PRZYSŁUGUJĄCYCH MU UPRAWNIEŃ I WYDAŁ SPECJALNY DEKRET O ODROCZENIU WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH W ŁODZI O OKRES DALSZYCH 6 MIESIĘCY.

W ten sposób zostałby przedłużony żywot tymczasowego zarządu miejskiego i rady pomocniczej (tymczasowej rady miejskiej).

Jako motyw takiego dekretu podanoby okoliczność, iż nowa ordynacja dla samorządów jest w opracowaniu izb ustawodawczych.

Oczywiście, że jest to na razie tylko hipoteza, która może jednak — co trzeba podkreślić — każdego dnia stać się faktem dokonanym.

Geł.

Przeciwko djetom dla postów i senatorów

Ze Lwowa donoszą: Na walnym zgromadzeniu b. ochotników armii polskiej, z udziałem 700 członków, uchwalono rezolucję przeciwko stałym djetom dla postów i senatorów.

Pensja ks. Radziwiłła

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Mianowany przez sąd okręgowy w Ostrowy Wlkp. opiekun ks. Michała Radziwiłła Kazimierz Beonning wyznaczył księciu pensję miesięczną w kwocie 5 — 6 tys. zł.

Wybory w Poznaniu

wyznaczone na 24 kwietnia

POZNAŃ, 25. I. (PAT.) — Urząd wojewódzki w Poznaniu doręczył tymczasowemu prezydentowi miasta inż. Rungemu zarządzenie, dotyczące wyborów do rady miejskiej w Poznaniu. Dniem zarządzenia wyborów,

jest 25 stycznia 1938 r. Dniem wyborów jest 24 kwietnia.

Równocześnie z zarządzeniem wyborów, doręczono zarządowi miejskiemu skład komisji wyborczych oraz okręgów i obwodów wyborczych.

Labour Party domaga się embarga na towary japońskie

LONDYN, 25. I. (PAT.) — Oficjalny komunikat głosi, że premier Chamberlain w towarzystwie lorda Cramborne przyjął delegację Labour Party w składzie Citrine, Morrison i Noel Baker z mjr. Atlee na czele. Delegacja domagała się od rządu wydania zakazu udzielenia Japonii kredytów, wprowadzenia embarga na towary japońskie oraz zakazu dostarczania Japonii materiałów wojennych w najszerszym znaczeniu tego słowa.

Premier Chamberlain w odpowiedzi udzielił szczegółowych informacji w sprawie stanowiska rządu

brytyjskiego wobec rozwoju sytuacji na Dalekim Wschodzie.

MALTA, 25 stycznia (PAT.) — Agencja Reutersa donosi:

Brytyjski konsul w Walencji zawiadomił, że w zachodniej części morza Śródziemnego został

dziś bez ostrzeżenia zaatakowany statek „Lake Geneva” przez nieznanego pochodzenia łódź podwodną.

Łódź podwodna wyrzuciła w kierunku „Lake Geneva” torpe-

dę, która jednak przeszła pod kilem statku. Łódź podwodna wynurzyła się następnie na chwilę, po czym ponownie zniknęła w falach morza.

Pirat podwodny atakuje!

Statek angielski napadnięty na morzu Śródziemnym

Na półtora roku więzienia skazano handlarza za napad uliczny

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Sąd okręgowy w Warszawie skazał handlarza ulicznego Józefa Żytnickiego na półtora roku więzienia za napad na handlarza Jakóba Rotenberga. Wskutek odniesionych obrażeń Rotenberg ogłuchł. Charakterystycznym jest, iż świad-

kiem w tej sprawie był sędzia sądu okręgowego, Witkowski, który zasiadał w komplecie orzekającym.

Sędziemu Witkowskiemu na wniosek prokuratora Naumowicza na świadka powołano na rozprawie, zaś komplet sędziowski został uzupełniony innym sędzią.

Polska zwycięża Niemcy i przegrywa z Ameryką

LONDYN, 25. I. (PAT.) — We wtorek w dalszych rozgrywkach o

mistrzostwo świata w Tennisie stółowym, Polska rozegrała mecz z Niemcami, bijąc ich po ciężkiej walce 5:3. Trzy mecze wygrał Erlich, a dwa Schif. Obie drużyny walczyły niesłychanie zaciekle i do ostatniej chwili wynik meczu był pod znakiem zapytania.

W drugim spotkaniu Polska przegrała z drużynowym mistrzem świata Stanami Zjednoczonymi 2:5. Amerykanie górowali znacznie i jedynie Erlich zdołał rozstrzygnąć dwa spotkania na korzyść Polaków. Wszyscy inni nasi zawodnicy przegrali swoje walki.

Ciche miasteczko Steenderen w Holandii przeżyło niezwykłą emocję. O godz. 1-ej w nocy, biegnie główną ulicą miasteczka jakiś mężczyzna i krzyżąc jak opętany, rozrzuca ulotki. Okazuje się, że jest to urzędnik magistratu.

„Urodził się chłopak” — głoszą małe kartki.

W kilka minut wszyscy mieszkańcy byli na ulicy.

— Niech żyje książę Wilhelm! Pocziwi obywatele szaleli z radości. Rzucano się sobie na szyję. Zapelnili się szynki. Niestety po godzinie okazało się, że była to wiadomość przedwczesna.

W miasteczku panuje przygnębienie, a urzędnik magistratu pogryzł się w rozpacz.

Gdzie jest Joey? Wszyscy go szukają. Kanclerz Wielkiej Brytanii, Neville Chamberlain co kilka godzin otrzymuje raporty w tej sprawie.

Któż to jest ten Joey? Joey jest prosto czarnym kotem, „mieszkającym” stale na Downing Street 10 — w przydiu, rady ministrów.

Był on ulubieńcem kanclerza. Codziennie z rana Joey czekał na swego pana przed drzwiami gmachu na Downing Street.

W kieszeni pałta Chamberlaina stale przynosił z domu jakiś przysmak dla Joeya.

Od kilku dni Joey zniknął. Podobno przyczyną zniknięcia jest pewna londyńska kotka.

— Co to są dobre czasy?
— Są to złe czasy, poprzedzające jeszcze gorsze

Mój mąż to potworny egoista — żali się mecenasowa R... — dba wyłącznie o siebie. Sam chodzi do teatrów i dancingów, sam zwykle wyjeżdża za granicę... Ostatnio zaś znowu ubezpieczył się aż na 20,000 a mnie wcale!

Optyk do boksera: Nie potrzebuje pan nosić tych okularów przez cały dzień — tylko w godzinach pracy.

Propaganda włoska wśród muzułmanów przybiera coraz większe rozmiary. Podobno Mussolini ma zamiar przesłać w najbliższej przyszłości arabama większy transport szarych burkusów.

Gry dyplomatyczne przypominają do złudzenia ruletkę.

W ostatecznym rezultacie najczęściej zarabia Krupp-ier.

Boks to najpiękniejszy ze sportów! — entuzjazmuje się jakiś barytysta jegomość na meczu pięściarskim.

Pan zapewne jest również bokserem — zapytuje go sąsiad.

Nie, dentysta!

Tatusiu, co to jest odszkodowanie?

Jest to, synku, suma w zamian za którą ktoś zrzeka się swych praw.

A czy to czasem nie nazywa się posag, tatusiu?

Janie, co to za nieznośny hałas na ulicy?

O, proszę pana, to tylko pewien człowiek, który mówi do siebie.

— Ale dlaczego w takim razie tak krzyczy?

— Ponieważ jest głuchy, proszę pana!

Strzelał z armaty w cesarskim pałacu

Księżna w wielkiej brązowej wazie chroniła się przed pociskami

Mikołaj II wyrażał się o Wilhelmie II jako o tchórze i blagierze

Paryski „Journal” zamieszcza w jednym z ostatnich numerów ciekawe wspomnienia księcia krwi Gabriela Konstantynowicza Romanowa, syna wielkiego księcia Konstantego.

Wspomnienia te są bardzo charakterystyczne i rzucają światło na stosunki panujące na dworach wielkich książąt rosyjskich.

Książę Gabriel urodził się i wychował w słynnym Marmurowym pałacu, stanowiącym własność jego ojca.

Pałac ten kazała wznieść carowa Katarzyna II, dla swego faworyta hr. Orłowa, ale wszechwładny wówczas Orłow, zmarł przed ukończeniem budowy. Wówczas Katarzyna II podarowała pałac ten wnukowi swemu Konstantemu Pawłowiczowi.

Konstanty, który jak wiadomo, miał tylko jedną pasję, t. j. defilady, manewry i gry wojenne, wpadł na pomysł, by odpowiednio wykorzystać olbrzymie kurytarze swego pałacu.

Kazał tedy ustawić na jednym końcu kurytarza armatę i ćwiczył się w strzelaniu.

Pociski trafiały zwykle w ścianę, zamykającą drugi koniec kurytarza, niszcząc i rujnując rzeźby i freski, co zresztą absolutnie nie interesowało wielkiego księcia.

Żona jego musiała asystować każdorazowo przy nauce strzela-

nia, ponieważ jednak mogła być narażona na zranienie odłamkami pocisków, wielki książę kazał dla niej wykonać olbrzymią wazę z brązu, w której, zabezpieczona od pocisków, oczekiwała końca ćwiczeń.

Te pomysły zamiłowanego w „grach wojennych” księcia były prawdopodobnie powodem, że Katarzyna II na wiadomość o rujnowaniu marmurowego pałacu, odebrała go ks. Konstantemu i podarowała królowi polskiemu Stanisławowi Augustowi.

Po śmierci króla Stanisława pałac znów przeszedł w ręce Konstantynowiczów.

Tyle opowiada ks. Gabriel o swym dziadku i ojcu.

Pisząc o sobie, zaznacza, że jako młodzieniec miał tylko dwa życzenia: chciał zobaczyć papieża i być przedstawionym cesarowi Wilhelmowi II, który w owym czasie cieszył się wielką popularnością na dworach panujących w Europie.

Wprawdzie car Mikołaj II wyrażał się o swym kuzynku Wilusiu, jako o tchórze i blagierze, jednak młodzi oficerowie rosyjscy widzieli w nim niedoścignio-

ZAPARCIE

Sprawozdania naczelników lekarzy w lecznicach dla chorób żołądka i jelit podkreślają, że woda gorzka „Franciszka - Józefa” jest pierwszorzędnie działającym naturalnym środkiem przeczyszczającym.

Przywódca endecki prof. Głabiński

broni ghetta ławkowego

W związku z listem protestacyjnym 26 profesorów ze Lwowa przeciw ghettu na wyższych uczelniach, przywódca endecki prof. Głabiński ogłosił list, w którym twierdzi, że prosto „nieładnie” jest oskarżać rektora Senatu Akademickiego Politechniki i profesorów, którzy wprowadzili ghetto ławkowe, że uczynili to wbrew prawu. Władze te spełniły tylko swoje obowiązki, gdyż są one odpowiedzialne za porządek.

Nie można twierdzić, że ustanowienie oddzielnych ławek na-

rusza czymś Konstytucję, gdyż również w sejmie i senacie żydzi i inne grupy mają oddzielne ławki i muszą podporządkować się zarządzeniom.

W końcu stwierdza przywódca endecki, że „gdy studiował w Berlinie i Wiedniu dla Polaków wyznaczone były oddzielne ławki i nikt nie protestował”.

Prasa endecka pociesza się, że list protestacyjny przeciw ghettu podpisał jedynie 26 profesorów na ogólną liczbę kilkuset profesorów lwowskich uczelni.

Dwie groźne eksplozje

Wybuch w laboratorium wojskowym i w wytwórni kauczuku

HELSINGFORS, 25.1. (PAT) — Na wyspie Harakka pod Helsingforssem nastąpił wybuch w laboratorium wojskowym podczas pobytu inspektora piechoty wojsk. fińskich gen. Heikinheimo. General jest zabity. Pięciu wyższych wojskowych, m. in. inspektor artylerii płk. Vanstroem jest ciężko rannych.

NOWY JORK, 24.1. (PAT) — W nocy z niedzieli na poniedziałek nastąpiła z nieznanych dotychczas przyczyn seria eksplozji w wytwórni syntetycznego kauczuku Dupont de Nemours w Deepwater (stan New Jersey). Budynki fabryczne uległy prawie doszczętnemu zniszczeniu. W katastrofie zginęło dwóch nocnych dozorców fabryki.

Najnowsza i największa rewelacja ekranu!

GWIAZDA GWIAZD
urocza Szwedka, „druga Greta Garbo”

ZARAH LEANDER

W NIEZWYKLE ATRAKCYJNYM PRZEBOJU P. T

„PREMIERA”

Wystawa, jakiej nie było!!

Treść, jakiej nie było!!

Wkrótce w kinie „PALACE”

ny wzór nowoczesnego rycerza. Oba marzenia ks. Gabriela spełniły się. Zobaczył papieża i był przedstawiony Wilhelmowi, który wyraził się o młodym swym wielbicielu: „To bardzo miły i elegancki książę”.

W chwili wybuchu wojny ks. Gabriel odbywał służbę w pułku huzarów gwardii i wraz z swym pułkiem wyruszył w pole.

Zaraz w jednej z pierwszych bitew poległ brat księcia Aleksander, bardzo utalentowany poeta, sam zaś ks. Gabriel nawiązał się przewlekłej chorobie płuc, został bezterminowo urlopowany i wreszcie przeniesiony do akademii wojskowej w Petersburgu.

Ciekawy rozdział wspomnień ks. Gabriela stanowi historia jego małżeństwa z p. Nesterowską, artystką moskiewskiego teatru.

Mikołaj II na wiadomość

zareczynach ks. Gabriela, które w największej tajemnicy odbyły się w r. 1912, zawezwał go do siebie i powiedział: „Możesz robić co ci się podoba, ale nie rób nic takiego, co mogło zmarnować twą rodzinę. Na twój ślub z aktorką nigdy nie pozwolę”.

Ks. Gabriel znalazł jednak poważną sojuszniczkę w osobie Anny Wyrubowej, która wpłynęła na cesarową, by ta wstawiła się za młodym i zakochanym księciem i uzyskała dla niego zezwolenie na małżeństwo.

Działo się to na kilka dni przed zabójstwem Rasputina.

Naciskany przez carową Mikołaj II wyraził wreszcie swą zgodę.

Ślub ks. Gabriela z p. Nesterowską odbył się już przy akompaniamencie pierwszych strażów rewolucji.

Sew.

Klauzule żydowskie w traktatach

zapewniające możliwość emigracji do kolonii

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wobec propozycji, złożonej przez referenta budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych pos. Wojciechowskiego, aby wszystkie traktaty handlowe Polski z państwami, posiadającymi kolonie, zaopatrzyć w klauzule, zapewniające możliwość emigracji żydów do tych kolonii, w poważnych kołach gospodarczych mówią, że propo-

zycja ta jest nierealna. Polska ma obecnie dogodne traktaty handlowe np. z Anglią i Francją. Musiałaby je wypowiedzieć, a niema żadnych danych, aby np. rząd brytyjski zgodził się następnie na podpisanie nowego traktatu z klauzulą p. Wojciechowskiego.

Bylibyśmy więc skazani na stan prowizorium i to na czas dłuższy.

Ilu żydów opuściło Niemcy

i w jakich krajach się osiedlili

LONDYN, 25.1. (ŻAT.) W naukowym organie populacyjnym „Population” ukazała się rozprawa dr. K. Zielenziegera, który obliczył, że od początku r. 1933 do końca 1937 opuściło Niemcy 135 tysięcy żydów, co stanowi trzecią część ówczesnego żydostwa niemieckiego. Według tychże obliczeń 43 tysiące żydów niemieckich osiedliło się w Palestynie, 30 tys. w krajach zachodnio - europejskich, 20 tysięcy w krajach północno -

wschodnio - europejskich, 15 t. w Ameryce Północnej, 21 tys. w Ameryce Południowej, 4 tys. w Afryce Południowej i 2 tys. w różnych innych krajach.

Według tych obliczeń na początku stycznia przebywało w Anglii 4 tysiące żydów niemieckich, we Francji 6 tys., w Holandii 5 tys., w Danii tysiąc, w Austrii 1.500, w Czechosłowacji tysiąc, we Włoszech 2 tysiące, w Szwecji 800 osób, w Norwegii 300, zaś w Jugosławii 500.

O czym nie wolno

pisać w prasie niemieckiej

Niemiecka prasa emigracyjna a za nią francuska i czeska przytaczają niezwykle charakterystyczne instrukcje, wydane przez ministerstwo propagandy dla prasy w Trzeciej Rzeszy. Z instrukcji tych dowiadujemy się, o czym nie wolno pisać w Niemczech.

Ciekawa jest instrukcja, dotycząca pewnych nieryjskich

przedsięwzięć i nieryjskich ludzi:

„Przy występach Poli Negri w polskim filmie prasa powinna uczynić wzmiankę, że firma, która ten film nakręciła „Cine-Allianz”, jest własnością dr. Rabinowicza i Pressburgera, którzy wprawdzie nie są aryjczykami, ale odprowadzili tylko w ciągu dwóch ostatnich miesięcy za dwa miliony marek zagranicznych dewiz z wywozu. — Nie wolno pisać o tym, że urzędnik centrali dewizowej Wohltat nie jest aryjczykiem, ponieważ zasłużył on się swą długoletnią pracą narodowi, a dr. Schacht nadzwyczajnie ceni jego współpracę”.

Jest w tych instrukcjach doskonałe zwierciadło Trzeciej Rzeszy.

Z LEGIONU IM. PŁK. BERKA JOSE-LEWICZA

W czwartek, dnia 27 stycznia 1938 r. w nowym lokalu własnym, przy ulicy Piotrkowskiej 61, prawa oficyna, II wejście o godz. 20.30 odbędzie się doroczne walne zgromadzenie członków. P.p. członkowie proszeni są o punktualne przybycie na zgromadzenie.

Wiadomości bieżące

Skrzynki listowe w bramach

Nowe zarządzenie inspekcji budowlanej w Łodzi

Niedawno poruszyliśmy na łamach „Głosu Porannego” sprawę zainstalowania w bramach domów łódzkich specjalnych skrzynek do listów z przegródkami dla lokatorów.

Sprawą tą zajęła się dyrekcja poczty, która pragnie w ten sposób ułatwić czynności listonoszy, zmuszonych częstokroć do wspinania się w ciągu dnia na wiele setek pieter.

Obecnie sprawa ta, jak się dowiadujemy, uregulowana została drogą zarządzenia miejskiej inspekcji budowlanej.

Inspekcja budowlana przy zarządzie miejskim wystosowała do organizacji własności nieruchomości pismo, w którym przypomina, że właściciele domów,

Obstrukcja

jest wskaźnikiem złego działania żołądka i kiszek. Leczniczą Herbatę Chambard stosuje się przy zaparciu stolca. Reguluje żołądek i ułatwia trawienie. Cena pudełka zł.: 1,95, 1,30 i gr. 35.

których plany budowy, nadbudowy, wzgl. przebudowy zatwierdzono po dniu 26 czerwca roku ubiegłego, powinni do wiosny r. b., zgodnie z wymogami ustawowymi, urządzić w bramach i sieniach swych domów skrzyнки listowe z przegródkami dla lokatorów, według wzorów ustalonych przez dyrekcję poczty i telegrafów.

Gdyby polecenie inspekcji nie zostało wykonane, zarząd miejski zmuszony będzie wykonać potrzebne urządzenia na koszt właścicieli domów.

„Filia” giełdy zbożowej

Zatrzymano 26 osób, uprawiających pokątny handel mąką

Od pewnego czasu brygada kontroli skarbowej zwróciła uwagę na zmniejszając się obroty na giełdzie zbożowo-towarowej w Łodzi, szczególnie w dziale obrotów artykułami przemysłowymi, a więc mąką pszenną i żytnią.

Zjawiskiem tym zainteresowała się łódzka brygada ochrony skarbowej, która powzięła podejrzenia, iż handlarze hurto wi mąką załatwiają transakcje poza giełdą, unikając w ten sposób nie tylko kontroli obrotów, ale zgoła ponoszenia wszelkich opłat skarbowych.

Podejrzenia te w toku obserwacji potwierdziły się, ustalono bowiem, że istotnie szereg hurtowników prowadzi rozległe interesy, podszywając się pod miano pośredników.

W toku dalszego dochodzenia ustalono, że hurtownicy ci zbierają się w cukalni Dziańskiego przy ul. Kościelnej 2, gdzie co wieczór odbywają się przetargi na mąkę.

Onegdaj funkcjonariusze o-

chrony skarbowej pod komendą inspektora znicznacka wkroczyli do kawiarni.

Przeprowadzono skrupulatne rewizje i badania, które doprowadziły do zatrzymania olbrzymiej ilości kompromitujących dowodów w postaci rachunków, umów i t. p.

W rezultacie zatrzymano 26 osób, jako podejrzanych o anonimowe prowadzenie handlu mąką, celem uchylecia się z pod kontroli władz oraz od płacenia podatków i świadczeń.

Nazwiska zatrzymanych ze względu na dalsze dochodzenie trzymane są w tajemnicy.

Wszelkie operacje bankowe — przez

Bank Kupiecko-Kredytowy w Łodzi, Piotrkowska 29.

INKASO

LOKATY

R/K CZEKOWY

„Paragraf” i rewolwery

Trzy osoby ukarane przez sąd starościński

Józef Leśniewski, zamieszkały przy ul. Wincentego Pola 36, zatrzymany został przez policję, która odebrała od niego „paragraf”. „Paragraf” skonfiskowano, a Leśniewskiego sąd starościński skazał na 14 dni aresztu.

Jan Zieliński, zamieszkały przy ul. Młynarskiej 59, pociągnięty został do odpowiedzialności karnej za posiadanie niele-

galnie broni palnej. Sąd starościński skazał Zielińskiego na 100 zł. grzywny i zarządził konfiskatę broni.

Za nielegalne posiadanie broni skazany został również Rajmhold Rychter, zamieszkały przy ul. Głównej 64, którego skazano na 100 zł. grzywny i konfiskatę broni.

Nowe ośrodki przeszkolenia dla komendantów obrony domowej

Jak się dowiadujemy, w ciągu bieżącego tygodnia uruchomione zostaną w Łodzi dalsze ośrodki przeszkolenia przeciwgazowego dla komendantów obrony domowej w następujących lokalach: w szkole miejskiej przy ulicy Sienkiewicza 46, w szkole państwowej przy ulicy Żeromskiego 115, w szkole przy ul. Śródmiejskiej 41, w szkole powszechnej przy ulicy

Dr. Sztetlinga 24, w szkole powszechnej przy ulicy Wspólnej 5-7, oraz w szkole przy ulicy Podmiejskiej 21.

Kurs przeszkolenia trwa ogółem 18 godzin wykładowych w ciągu 6 dni.

Jak nas informują, kursy przeszkoleniowe dla komendantów obrony przeciwgazowej prowadzone będą do marca r. b. Do tego czasu przeszkolonych będzie na terenie Łodzi około 3,000 osób.

Komenda straży pożarnej w Łodzi komunikuje, iż w różnych punktach miasta odbywa się obecnie szkolenie posterunków przeciwpożarowych w obrocie przeciwlotniczo-gazowej i w związku z powyższym odbywają się ćwiczenia gaszenia zastępczych środków zapalających, pozorowanie sytuacji przy pomocy petard i zastępczych bomb lotniczych.

Huk wybuchów petard i bomb lotniczych w różnych punktach miasta nie powinien niepokoić mieszkańców, szczególnie wieczorem, gdy ćwiczenia te się odbywają.

Oliary

z'ozone w administracji

„Głosu Porannego”
Zamiast kwiatów na grób b. p. Aleksandra Kleinermana na pomoc zimową dla najbardziej potrzebujących klas II Gimn. Społecznego zł. 10.—

W 75-tą rocznicę powstania

Prezydent Godlewski wygłasza przemówienie przed mikrofonem radiowym po odsłonięciu tablicy pamiątkowej, wmurowanej w gmach ratusza łódzkiego.

Przy rzeźni

hala hurtowej sprzedaży mięsa

Wydział przedsiębiorstw miejskich opracował projekt uporządkowania targowiska zwierząt rzeźnych przy ul. Inżynierskiej. Projekt ten zostanie niebawem przedstawiony magistratowi do zatwierdzenia.

W najbliższych dniach uruchomiona zostanie przy wspomnianym wyżej targowisku hala hurtowej sprzedaży mięsa.

Park w Julianowie zamknięty dla publiczności

Jak się dowiadujemy, w roku bieżącym park w Julianowie w związku z przejęciem go na własność przez zarząd miejski, będzie zamknięty dla publiczności.

Pożar

przy ul. Pierackiego 15

Wczoraj wieczorem wezwana straż ogniową do pożaru w domu przy ul. Pierackiego 15, należącym do Banku Przemysłowców Łódzkich.

Na miejsce wyruszyły plutony VI i VIII. Okazało się, że wskutek wadliwego przewodu kominowego zapaliły się sadze w kominie oraz dach. Straż ogniowa szybko pożar ugasiła.

Przygnieciony wozem

W browarze Keilicha wydarzył się wczoraj tragiczny wypadek. Portier browaru 58-letni Ferdynand Gebetner (Abramowskiego 5) został przygnieciony do mużu przez wjeżdżający na podwórze wóz. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził u Gebetnera zgniecenie klatki piersiowej i złamanie kilku żeber.

W stanie groźnym przewieziono ofiarę wypadku do szpitala ubezpieczalni społecznej.

Nagły zgon

właściciela sklepu

Wczoraj przed wieczorem w swym sklepie z przyborami elektrycznymi przy ul. Przejazd 16, zaślął nagle 49-letni Stanisław Koziorowski (Julianowska 26).

Wezwano lekarza, przed przybyciem którego Koziorowski zmarł. Lekarz stwierdził zgon wskutek udaru serca.

NASZE DZIECI.

— Co wy tam robicie, dzieci?
— Bawimy się w ojca i mamę
— A gdzie się podział Janek?
— Siedzi w szafie i czeka aż go bocian przyniesie!

Imieniny

P. Prezydenta Rzplitej

Obywatelski komitet obchodu uroczystości w Łodzi zawiadamia, że w dniu 1 lutego r. b. o godz. 10-ej z okazji przypadających imienin p. Prezydenta Rzplitej Polskiej prof. dr. Ignacego Mościckiego odbędzie się uroczyste nabożeństwo w katedrze łódzkiej, celebrowane przez J. E. ks. biskupa Wł. Jasińskiego, ordynariusza diecezji łódzkiej, a o godz. 9 — nabożeństwo we wszystkich świątyniach.

Z sądownictwa

P. Feliks Jabłoński, sędzia sądu okręgowego w Łodzi, postanowieniem ministra sprawiedliwości przeniesiony został na własną prośbę, na równorzędne stanowisko do sądu okręgowego w Warszawie.

P. sędzia Jabłoński kończy swoje czynności w sądzie okręgowym w Łodzi w dniu 25 lutego r. b.

Pp. Antoni Rembowski i Lucjan Pałędzki, egzaminowani apl. sąd. w okręgu sądu apelacyjnego w Poznaniu postanowieniem ministra sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1937 r. mianowani zostali asesorami sądowymi w okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie z przydziałem do łódzkiego okręgu sądowego. Pp. Rembowski i Pałędzki pełnić będą czynności sędziowskie w sądzie grodzkim w Łodzi.

Banany staniały

Jak się dowiadujemy, do portu gdyńskiego nadeszły w ostatnich dniach znaczne transporty owoców południowych z nowych zbiorów, a przeznaczonych między innymi dla naszego miasta. Między innymi spowodowano duże zapasy bananów dla krajowych dojrzałwalni. W związku z tym cena bananów spadła w sprzedaży detalicznej z 3 zł. do 2 zł. 40 za jeden kilogram.

Sieć tramwajowa w Łodzi

ma być niebawem rozbudowana

W przyszły poniedziałek odbędzie się w wydziale przedsiębiorstw miejskich zarządu miejskiego posiedzenie komisji dla opracowania planu dalszej rozbudowy sieci tramwajowej w Łodzi.

Projektowane jest w związku z tym zasięgnięcie opinii czynnika społecznego, celem racjonalnego rozwiązania problemu i opracowania wniosków.

Zarząd miejski ze swej strony wystąpi z projektem przedłożenia niektórych linii tramwajowych, oraz wybudowania nowych połączeń.

Narada mieszkaniowa

będzie dziś kontynuowana w magistracie

Dzisiaj odbędzie się w zarządzie miejskim, pod przewodnictwem prez. Godlewskiego, dalszy ciąg rozpoczętej w ub. tygodniu konferencji mieszkaniowej. Na konferencji tej ma być ostatecznie ustalony plan akcji budownictwa mieszkaniowego magistratu, typ mieszkań robotniczych, miejsce pod budowę

bloków, wreszcie wysokość czynszu komornianego.

Naczelnik wydziału technicznego, inż. Rybołowicz, złoży do datkowe sprawozdanie z pertraktacji, przeprowadzonych w Warszawie, następnie wysłuchane będą opinie kierowników zainteresowanych resortów miejskich.

„W.I.Z.O.”

Dziś, w środę, 26 b. m. o godzinie 21-ej punktualnie, w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się wieczór ku czci Ch. N. Białika. Referat o Białiku wygłosi p. M. Lusternik. Udział w wieczorze biorą: p. Grabowiecki oraz członkowie chóru „Sżir” pod kierownictwem prof. Fejwiszysa.

Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

W piątek, dnia 28 b. m. zebranie towarzyskie członków.

Do tych co błądzą

Nie wierzę w zatwardziałość serc ludzkich — wierzę tylko w przejściowy obłęd masy zahypnotyzowanej jakimś efektywnym, choć bezdusznym, hasłem demagogicznym. I do tych wszystkich biednych opętańców zwracam się z gorącą prośbą o chwilę zaszanowania.

Zdarzył się w Łodzi straszny wypadek — wypadek zresztą, jaki się od czasu do czasu zdarza i zdarzać może w wielkich miastach. Dziewięć osób zatruto się gazem. Tragedia!

A tragiczny ten koniec — odsłonił o ileż tragiczniejszy jeszcze był tych dziewięciu istot. Pomyślcie — co za żywot wieść mogło — w ciasnej, dusznej izbie na poddaszu — on, ona (stareży wyrobni), te trzy córki i ta kobieta — z ulicy — i ten narzeczony — i dwoje niemowląt. Nędza — aż ciarki przechodzą — i myśl się nasuwa, że ten tragiczny koniec był dla nich zbawieniem; przeszli Golgotę i są wyzwoleni.

Jednocześnie bić przestało dziewięć serc. Dziewięć serc należących do pariasów wielkiego miasta.

Ale serca były — i cześć im się należy, tym najlichszym z najlichszych, że w tak ponurym istnieniu jednak dowiedzieć zdołali — że wielkie — ludzkie serca mają — może one jedynie żywot im opromieniały. Większe to z pewnością serca — niż tych, co prowadzili są dziś partii wielkich i małych — co zagłodzenia części współobywateli sobie życzą. Bo to pewne, że nie w imię nienawiści — ci żydzi, sami straszni biedacy — przegarnęli jeszcze biedniejszą i niedziejszą od nich — uwiedzioną sponiewieraną chrześcijankę z niemowlęciem. Zamieszkała u nich kątem, więc nie czuła widocznie nienawiści lub strachu przed tym otoczeniem.

I tu się nasuwa refleksja: więc u dołów społecznych, tam gdzie wszystkim bezpośrednio najprymitywniejszy instynkt kieruje — nie ma nienawiści rasowej — nie ma różnicy — bo nędza nie zna różnic i granic.

Panowie z górnych sfer, inteligenci, nieciele się u tych nizin miłości bliźniego!

A może ten gaz co ich wspólnie truł, bez różnicy rasy i wyznania, będzie dla Was wskaźnikiem — gdzie prawda — a w czym fałsz.

Apeluję już nie do biednych opancerzonych serc Waszych — ale do rozumu! Czas się opamiętać. Najwyższy czas!

A. Z.

Rodziny zatrutych gazem występują do sądu z powództwem cywilnym

Tragedia, jaka rozegrała się w domu tragarza Goldmana przy ul. 11 Listopada 22, w wyniku której znalazło śmierć 9 osób, znajdzie niebawem swój epilog w sądzie okręgowym w Łodzi.

Jak się bowiem dowiadujemy, rodzina tragicznie zmar-

łych wskutek zatrucia gazem świetnym występuje do sądu przeciw gazowni miejskiej o odszkodowanie za straty moralne i materialne.

W dniu wczorajszym adw. Szajewicz, jako pełnomocnik rodziny Mojżesza Wartyckiego i Fajgi Moszkowicz, bliskich krewnych rodziny Goldmanów, zło-

żył skargę do sądu.

Jednocześnie adw. Szajewicz zwrócił się do prokuratury przy sądzie okręgowym w Łodzi o wydanie polecenia opieczętowania mieszkania Goldmanów, motywując prośbę tym, że krewni pragnęli tam odbyć modlitwy za umarłych.

Skomplikowana rodzina

QUEBEC, w styczniu.
Kanadyjskie władze emigracyjne od dłuższego czasu głowią się nad dalszym losem trzygłowej rodziny, która musi być koniecznie wydalona z Kanady. Lecz nie ma możliwości, aby przesłać tę rodzinę, składającą się z pary małżeńskiej i nieletniego syna do jakiegokolwiek stanu, gdzieby ta trójka mogła żyć nadal pod wspólnym dachem, zgodnie z przepisami prawnymi. Niektóre stany oświadczyły, że są gotowe przyjąć jednego lub dwóch członków rodziny, ale cała rodzina nie chce przyjąć żadnego z nich.

Sprawa ta przedstawia się następująco: małżonek i ojciec urodził się w Indiach i dlatego jest angielskim obywatelem. W niewiadomy sposób dostał się do Stanów Zjednoczonych. W Teksasie poznał czującą meksykańkę, zakochał się i ożenił z nią. Również i ona przybyła do Stanów Zjednoczonych w nieprawny sposób. To kochające się małżeństwo powiększyło się po roku o potomka. W Stanach Zjednoczonych nigdy nie znaleźli się oni w konflikcie z władzami. Lecz gdy przybyli do Kanady, zostali natychmiast aresztowani. Obecnie trzeba te trzy osoby przesiedlić do innego kraju. Ale dokąd? Początkowo próbowano z Indiami. Lecz tam można wysłać tylko męża, jako angielskiego obywatela; żona i syn nie mogą otrzymać od władz angielskich w Indiach pozwolenia na stały pobyt. Rząd meksykański odpowiedział w ten sam sposób, że matkę może przyjąć, ale ojca i dziecko musi aresztować natychmiast po przekroczeniu granic Meksyku. W końcu pod uwagę weszły również Stany Zjednoczone; władze stanów oświadczyły, że mogą przyjąć tylko dziecko, które jest obywatelem amerykańskich stanów ojca i matki nie wpuszcza na swoje terytorium.

Władze emigracyjne w Kanadzie nadal głowią się nad tą sprawą, i mają nadzieję, że w końcu uda im się jednak znaleźć jakiś stan, który przyjmie bez trudności tę całą skomplikowaną rodzinę.

Teatr, muzyka i radio

Z estrady koncertowej

Niedzielnny poranek radiowy

Ponieważ poranek poświęcony był muzyce operowej, prof. Sulikowski w słowie wstępnym omówił rozwój tej dziedziny muzyki oraz utwory, składające się na program koncertu.

Opera jest najpopularniejszym środkiem do rozbudzenia muzyczności, z drugiej zaś strony łatwo przyczynić się może wraz z jej lekomyślną siostrzycą, operetką, do skażenia smaku artystycznego w pogoni za łatwym i powierzchownym efektem dźwiękowym. Dla śpiewu przebacza się operze wszystko: najbardziej banalną treść, najniemożliwsze możliwości i najniekonsekwentniejsze sytuacje realnego życia. Nie zwraca się na to uwagi, byleby tenor wyciągnął wysoki ton i przetrzymał go tak długo, ile sił starczy. Wszystko tu razi nienaturalnością, bo w życiu potocznym nikt nie śpiewa, lecz mówi, a kiedy mówi, nie powtarza jednego wyrazu bądź sylaby po kilka razy, chyba, że jest jakaś. Nawet najbardziej dramatycznych ustępów w operze niepodobna wysłuchać bez ironicznego uśmiechu, zwłaszcza, gdy bohater operowy, śmiertelnie raniony w pojedynku śpiewa jeszcze pół godziny, zapewniając wszystkich, że zginął w obronie czci swej siostry, Małgorzaty. Publiczność bije brawo, nieboszczyk wstaje i powtarza arję.

Może więc lepiej się stało, że radiosłuchaczom dostarczono najpiękniejszych objawów twórczych w dziedzinie operowej ze skarba Flotowa (Marta), Verdi'ego (Aida),

Puccini'ego (Butterfly), Webera (Wolny strzelec). Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Teodora Rydera wykonała „Fantazje” z powyższych oper, których słuchało się jak pięknej symfonicznej muzyki, łatwo wpadającej w ucho, bo kto chce zdobyć najwyższy stopień zadowolenia estetycznego, jaki dać może sztuka muzyczna, ten będzie zmuszony zwrócić się nie do opery, a do muzyki symfonicznej, czystej, bez manekinów na scenie i innych przeróżnych rekwiizytów teatralnych. Jakże mile w tych warunkach słuchało się śpiewu młodego tenorzysty, Eugeniusza Szumpicha. Odpowiedziem arii Jonela z „Marty” od razu podbił sobie całe audytorium. Pan Szumpich posiada miękkim metalicznym głosem o pięknym timbrze i ujmując darem przyrodzonym wybitnego liryzmu, a dlatego może mniej odpowiadała usposobieniu i głosowi śpiewaka swym dramatycznym charakterze aria Maksa z „Wolnego strzelca”. Za to duży umiar i wykwintną stylizację ujawnił artysta w traktowaniu arii z mozartowskiego „Fletu czarodziejskiego”.

Sala filharmonii była wypełniona po brzegi młodzieżą, zasłuchaną w dźwięki, płynące z estrady w skupieniu i ciszy. Nie była to młodzież, uczęszczająca na mecze bokserskie, ale młodzież ze sfer robotniczych, której magistrat użył duchowej rozrywki, niestety z ręką nadarżającą się, bo wszystkiego raz w miesiącu.

F. HALPERN.

TEATR POLSKI

Dziś o 18.30 a w czwartek o godzinie 20-ej „Gałązka rozmarynu”. Passe-partout nieważne. Wkrótce wchodzi na afisz arcydziękawa społeczna sztuka St. Pollatschka „Dr. Berghof”.

TEATR KAMERALNY

Gościłne występy Kazimierza Junoszy-Stepowskiego
Frapująca sztuka T. Rittnera „Głupi Jakób”, w której popisową rolę szambelana kreuje Kazimierz Junosza-Stepowski dana będzie dziś i codziennie o godz. 20.30.

TEATR POPULARNY

Dziś i codziennie o godz. 20.15 wżruszać i bawić będzie publiczność wyborna komedia Fodora „Kolysanka”.

PREMIERA „KOMEDIANTA”

W piątek, odbędzie się w filharmonii premiera komedii muzycznej „Komediant”, w której wystąpią gościnnie przybyli z Ameryki Paweł Burstein, oraz jego partnerka, znakomita tancerka i śpiewaczka, Lucy Lux na czele doskonałego zespołu artystów żydowskich.

GROSBAR D W FILHARMONII

Dziś o godz. 21-ej wystąpi w filharmonii z jedynym koncertem żywego słowa recytator Grosbard. W programie utwory najwybitniejszych pisarzy. BIBLIOTEKA IM. B. BOROCHOWA organizuje 4-dniową wycieczkę do Zakopanego w dniach od 29 I 38 r. do 3 II 38 r.

Oplata zł. 30.— obejmuje przejazd w obie strony oraz 4-dniowy pobyt w pensjonacie (mieszkanie, wyżywienie, wycieczki). Informacji oraz zapisy przyjmuje Biblioteka, Zachodnia 59, tel. 191-50, od 6 do 10 wiecz.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt.
8.10 Ciągnięcie miliona.
11.15 „Daj przepisac” — pogadanka dla dzieci.
11.40 Muzyka (płyty).
12.05 Audycja południowa.
14.00 Melodie z filmów dźwiękowych (płyty).
15.00 Fragment z „Lalki” Bolesława Prusa.
15.10 Gra orkiestra Montavani (płyty).
15.30 Wiadomości gospodarcze.
15.45 Chwilka pytań — audycja dla dzieci starszych.
16.00 „Skryzinka językowa”.
16.15 Orkiestra.
16.50 Pogadanka aktualna.
17.00 „Najmniejsze okręty floty wojennej” — odczyt.
17.15 Balet dworskie w. XVIII — audycja.
17.50 Renty i dożywocie — pogadanka.
18.15 Piosenki (płyty).
18.40 „Świadczenia dla członków rodzin na podstawie ubezpieczenia emerytalnego robotników” — dialog.
19.00 „Chiński mur” — recytacje prozy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (261) I DROITWICH (1500)
21.15 Klasyczna symfonia, Koncert skrzypcowy Nr. 2 i Suita Nr. 2 Prokofiewa, Symfonia III Beethovena WIEDEN (507)

19.25 Utwory Mozarta (Uwertura „Titus”, Aria, Koncert fortepianowy Adura i Kwartet koncertowy na obój, klarnet, waltornię i fagot z orkiestrą).

PRAGA (470)

20.55 Symfonia E-dur Brucknera KALUNDBORG (1250)
21.30 Koncert na 2 skrzypce, smyczki i cembalo J. S. Bacha i Symfonia na smyczki i cembalo Karola Ph. E. Bacha

BERLIN (356)

20.00 Symfonia romanyczna Es-dur Brucknera

SZTUTGART (523)

00.00 Concerto grosso Haendla i Symfonia H-moll Czajkowskiego MEDIOLAN (368)

21.15 „Il campiello” — opera Wolf-Ferrari

„FOTOPLASTIKON”
MONIUSZKI 2.

Wystawa Światowa w Paryżu z 1937 r.

Bilety 25 gr., dla ml. szkolnej 15 gr. Czynnny od g. 8 rano do g. 11 wiecz. Sala nalezytcie ogrzana. Ugl. nieważne.

Otwarcie wystawy radiowej transmitować będzie rozgłośnia łódzka

Już zaledwie tydzień dzieli nas od otwarcia przygotowywanej z wielkim nakładem pracy wystawy radiowej w Łodzi, która jak wiadomo mieścić się będzie w gmachu Państwowej szkoły techniczno-przemysłowej przy ul. Żeromskiego 115.

Otwarcia wystawy dokona wojewoda Aleksander Hauke-Nowak w obecności przedstawicieli wojska, władz państwowych i samorządowych, przedstawicieli organizacji społecznych, prasy i społeczeństwa. Uroczystość otwarcia nastąpi punktualnie o godz. 18-ej w dniu 29 stycznia przed mikrofonem rozgłośnia łódzkiej.

Wystawa zajmuje sześć wielkich sal. W pierwszej reprezentacyjnej mieści się studio Polskiego Radia oraz stoiska wszystkich firm, produkujących radioodbiorniki. Na sali tej umieszczona jest również ogromnych rozmiarów mapa plastyczna, wyobrażająca całą Polskę przy głośnikach i słuchawkach, dalej szereg plansz i ciekawych fotomontaży.

W drugiej sali znajdują się dział lamp oraz części radiowych, w

trzeciej zaś rozłożeni są radio nadawcy oraz umieszczone stoiska ligi obrony powiatowej i powiatowej gazowej, która przy pomocy specjalnych figur i przyrządów ilustruje ogromne wartości radia o walce przeciwlotniczo-gazowej. W czwartej sali znajduje się radiostacja wana wzorowa świetlica, w piątej wystawiają radioamatorzy oraz znajduje się stoisko ilustrujące walkę z zakłóceniami w odbiorze. Wreszcie w szóstej sali ułożone są stoiska przedmiotów praktycznych codziennego użytku, ściśle związanych z radiem oraz c.

Wystawa tegoroczna rozmiarami dwukrotnie przewyższa wystawę z roku ubiegłego.

Największą atrakcją wystawy będzie czynne studio rozgłośnia łódzkiej, które w obecności widzów nadawać będzie swoje audycje, dalej uruchomiona aparatura filmowa, przy pomocy której nadawany będą w czasie wystawy filmy z dziedziny radia, aktualne dodatki PAT-a oraz ciekawe filmy dla dzieci.

Złodzieje w szkole

skradli kasetkę z zawartością 1.000 złotych

Nocy wczorajszej dokonano zuchwałej kradzieży w państwowym żeńskim gimnazjum przy ulicy Kopernika 41.

Złoczyńcy dostali się do wnętrza gimnazjum przez dymnik i skradli kasetkę, zawierającą około 300 złotych gotówki. Nad-

to w kasetce znajdowały się znaczki Towarzystwa Budowy Szkół Powszechnych i bilety teatralne. Dyrekcja szkoły oblicza straty na około 1.000 złotych. Policja wdrożyła dochodzenie.

CASINO

P. 4. 6. 8. 10

Kapitalna komedia muzyczna prod. 1938

ROBERT I BERTRAND

czyli DWAJ ZŁODZIEJE

W rol. gł.

Bodo Dymnsza

Grossówna
Cwiklińska
Fertner
Znicz
Orwid

BAL REPREZENTACYJNY FEDERACJI POLSKICH ZWIĄZKÓW OBRONCÓW OJCZYZNY,

który odbędzie się w dniu 12 lutego — zapowiada się bardzo ciekawie. Komitet organizacyjny opracował już szczegółowy program, który przewiduje między innymi wiele miłych atrakcji oraz konkursy tańca.

Bal Federacji będzie niewątpliwie najelegantszym i najmiłym bal-em obecnego karnawału.

Wstęp wyłącznie za zaproszenia mi. Bilższych informacji udziela sekretariat Federacji P. Z. O. O., Łódź, ul. Sienkiewicza 26, w godzinach od 9 — 11 i od 18 — 20-ej. Tel. 234-33.

Rozplatał czaszkę koledze

Tragiczny finał sprzeczki w fabryce

W fabryce firmy „Brzezinka” przy ulicy Brzezińskiej 50 powstała wczoraj rano kłótnia między robotnikami Michałem Aleksandrakiem (Brzezińska 128) i Henrykiem Instunajdem (Mianowskiego 22).

Sprzeczka zamieniła się w bójkę, w trakcie której Instunajd chwycił 12-kilowy wałek

od maszyny i zadał nim cios Aleksandrakowi w głowę. Robotnik runął nieprzytomny na podłogę. Zaalarmowany lekarz gotowia stwierdził u Aleksandraka pęknięcie czaszki i wstrząs mózgu. W stanie bezładnym odwieziono go do szpitala. Instunajd został aresztowany.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA (Bez gwarancji)

W dniu wczorajszym wylosowane zostały następujące numery:

- 5.000 zł. — 149101
- 50.000 zł. — 43747
- 30.000 zł. — 190240
- 10.000 zł. — 54542 90308

8770
5.000 zł. — 182771 188679
2.000 zł. — 15118 17642 33489
37620 37411 4734 49773 53038
61038 63391 67144 71820 87230
90288 109781 117776 130922
184 149543 176878 181002.
1.000 zł. — 1015 7621 34150
10851 67287 7915 86954 93077
97182 11281 11528 119341
12771 12779 123904 132447
133485 162383 164708 176369
187678 189224.

Po 200 zł.
112 58 342 75 465 593 705 32 89 961
1086 198 247 78 385 403 501 28 6150
707 86 2221 92 332 413 781 94 884 3083
130 249 95 621 34 918 4017 901 5038
187 380 513 64 615 32 704 969 6139 306
525 672 81 722 927 7125 218 329 66
589 756 8042 142 8 335 457 685 926
9005 61 134 201 32 73 387 92 469 555
720

10099 253 67 50 6 38 97 709 814
11060 148 280 477 597 638 807 74 13087
168 313 64 655 828 39 47 14020 58 140
284 594 622 710 14 39 41 67 85 866
15149 772 874 944 16186 99 280 387
946 476 526 670 829 50 69 17615 74
832 7 95 18116 65 234 470 84 93 640
895 19295 534 7 607 816 917.
20229 51 302 588 731 971 21079 215
324 90 487 591 611 874 85 916 64 22124
88 473 611 16 31 60 856 96 23017 310
456 644 786 24114 517 35 605 781 873
93 970 95 25013 202 17 67 481 544 95
923 8 50 26000 46 239 310 33 48 609
31 63 80 859 978 27054 80 263 82 300
48 846 993 28003 614 35 29174 285 8
91 341 504 83 815 967 97.
30194 242 490 665 721 879 31127 8
65 367 612 66 809 913 38 42 32038 272
350 414 551 90 682 91 755 854 901
33176 331 623 34150 3 78 289 302 744
844 35160 234 562 6 727 76 36102 30
511 617 73 893 9 37293 467 701 831 933
33 38082 215 521 4 59 711 23 8 80 9
994 39005 264 476 515 21 70 632 834
75 9.

49001 2 74 417 521 875 926 41128
414 595 718 52 42172 266 505 641 719
333 43350 873 624 761 846 75 44060
313 543 722 42 902 45122 284 409 628
786 90 844 917 36 46279 331 494 814
915 47154 231 435 681 48169 74 241
371 663 764 850 956 76 49058 213 383
402 555 646 926 98.
50088 466 311 46 462 691 784 908
51052 228 73 309 566 88 917 43 84
52001 218 302 764 53187 204 463 4 583
84 622 787 868 54260 359 524 654 56
73 908 71 55555 814 50 935 67 85 56581
825 57127 43 84 495 780 908 50 58002
67 8 140 82 303 18 441 605 706 59008
55 177 277 400 46 593 695 863 76 928.
60139 45 297 396 533 6 667 726 70
94 61234 68 94 339 94 463 77 97 748
339 50 1 90 62042 52 79 137 98 254 403
793 972 9 63187 204 90 348 61 532 706
28 801 64002 116 17 234 82 339 523 636
884 65229 667 900 13 80 66156 315 554
95 748 76 67077 390 449 58 596 619 730
830 78 910 68191 255 76 492 846 953
69028 105 38 49 209 34 550 800 13.
70068 108 248 58 591 679 738 809
71034 143 95 302 562 84 665 72 72243
310 77 401 657 761 986 73018 176 221
36 92 381 617 67 85 836 904 40 74324
447 624 870 9 91 75182 293 528 42 715
85 635 70 763 807 953 76112 69 329 79
409 684 760 81 77131 86 38 322 53 84
415 505 833 78033 86 168 208 407 98
528 618 704 844 79029 233 9 444 73 742
57 809 938.
8284 634 711 47 81014 562 77 86 763

189001 254 485 579 714 842 901 89
163 75 86 318 406 14 17 500 78
1023 37 126 254 510 56 702 820
85371 512 86239 442 627 776
899 920 33 87009 520 754 86 833 904

88092 168 79 702 015 96 89109 30 297
501 969 86.
90225 450 653 73 783 850 91059 233
344 448 97 543 81 871 92101 93 448 67
650 762 915 39 93110 13 325 74 480
500 12 926 94122 71 308 438 543 93
828 95018 149 80 93 213 329 30 62 458
589 96047 336 421 84 90 598 668 97116
67 241 513 14 664 727 62 913 60 98029
68 71 145 406 28 698 831 903 45 99117
31 478 537 654 90 742 937.
100141 269 71 313 49 98 403 44 56
95 617 954 101138 60 214 340 434 61
755 825 27 102123 309 471 25 571 96
617 700 18 917 103155 256 409 589 92
679 861 104136 71 267 502 672 706 25
31 930 105046 378 415 91 628 14 106531
66 738 972 107183 98 203 312 485 705
79 800 108231 40 381 97 400 71 573
712 34 826 34 109384 542 732 961.
110013 120 635 725 810 59 111026
166 378 434 93 523 37 634 719 863 8
112 148 223 307 61 403 524 36 71 82
619 799 931 113045 127 90 253 300 50.
80 935 114041 198 99 447 819 928 79
115266 311 59 548 632 737 810 116082
159 377 436 78 713 20 17111 582 99
601 44 932 118018 36 107 10 225 92
315 65 67 602 825 902 110033 85 105
259 344 642 767 893 943.
120022 198 540 815 69 101027 91
427 66 8 505 702 861 900 13 122 2 242
435 561 659 739 854 123121 48 56 383
719 889 942 124017 125 202 93 306 611
48 795 805 125022 36 80 173 711 20
852 920 126108 29 68 204 385 530 65
608 127080 169 348 78 651 865 946
128064 211 45 400 67 537 765 129028
801 60.
130063 131 379 685 94 852 131038
43 50 240 443 67 96 594 605 911 132046
149 768 133244 708 134019 76 138 71
400 50 97 916 45 50 135140 202 52
391 553 798 136280 413 513 681 99 791
886 904 38 137024 59 98 483 535 97
795 7 832 48 138285 438 527 122 828
139077 275 338 455 800.
140056 149 471 561 918 141033 95
185 125 460 653 67 704 817 142296 401
67 78 586 684 704 886 143468 92 638
965 144034 295 592 811 145159 320 43
612 72 908 77 146031 166 354 64 476
147125 214 33 300 634 809 957 148214
395 488 93 749 149063 100 10 86 323
52 461 542 636 756.
150161 401 631 721 86 86 511210 35
63 892 454 677 819 99 152111 14 88 44
311 67 96 516 677 81 153006 105 30
244 479 560 667 709 154015 357 622 766
155010 50 60 99 137 43 558 67 621 913
613 156277 240 71 570 681 743 882 942
157042 204 370 541 77 629 80 158231
90 304 445 678 762 84 914 48 159068
157 222 527 792 869.
160123 67 386 435 47 600 894 971
161059 504 53 788 162023 126 588 695
771 899 913 163253 858 164365 438 40
78 913 91 165122 41 229 51 551 666 710
46 805 166079 474 547 600 13 888
167190 334 452 81 678 168135 201 30
306 16 77 656 719 800 56 169195 298
486 629 99 747 825 8 990 9.

170267 305 695 720 854 926 171017
66 192 200 352 5 674 942 172036 120
63 372 693 726 841 910 173149 91 322
455 528 93 174094 105 294 648 700 38
175053 253 430 752 904 91 88 176272
415 48 90 177076 100 20 226 591 612
788 839 178036 464 754 889 914 21
179134 72 224 684 720 819 51 988.
180071 177 297 328 34 77 431 85 509
740 918 181057 81 226 554 635 766 815
912 32 182001 217 63 311 31 494 505
701 857 183012 339 556 601 18 739 865
75 184115 89 434 854 65 185030 355
513 659 811 913 186020 36 45 206 57

337 454 511 66 98 642 937 62 187175
299 563 634 777 85 917 188036 121 99
271 315 26 588 678 718 887 189195 625
772 851 905 59.
190031 127 282 423 503 45 68 71
871 917 75 191063 182 94 350 70 498
534 683 753 873 192122 679 783 814
919 193035 183 220 62 80 447 53 578
631 74 734 67 948 53 194190 378 447
680.
CIĄNIENIE DRUGIE
20.000 zł. — 156236
10.000 zł. — 180726
5.000 zł. — 41486 81725
2.000 zł. — 4800 23265 39531
41929 54836 74547 82121 87089
87762 91014 100956 109644
113377 115596 116629 118871
129751 133337 133221 141931
147426 147397 160923 174790
181839 186408.
1.000 zł. — 9570 17802 21125
31143 37249 41929 51684 55521
60321 65483 65865 69838 78671
80243 84705 84252 95564 94901
104037 115134 116450 117239
116878 118323 124150 138869
138777 148230 153603 154765
168862 194153.
Po 200 zł.
63 74 470 1272 388 450 2362 586
3874 4093 368 969 5048 147 623 951
6357 62 457 528 76 766 896 7126 514
57 58 950 8583 9060 415 721.
10168 210 737 995 11810 82 12048
101 596 688 795 907 13191 311 899 903
14045 412 709 53 833 911 15021 453
97 635 850 16489 821 36 91 907 17051
155 460 551 59 880 18145 518 19231 736
944.
20052 156 497 527 808 21041 592 736
22177 326 75 464 636 910 54 98 23142
44 557 998 24004 138 212 848 25354
452 586 644 73 717 26028 67 128 64 200
48 469 656 996 27361 458 853 985 28013
154 299 423 562 706 71 918 29066 189
789 961.
30286 391 751 31019 104 85 205 521
974 32000 61 316 431 860 33341 844
977 98 34238 510 35007 263 664 801
36178 622 37342 77 491 510 38365 487
872 39149 312 400 642 802 981.
40128 93 245 394 431 628 42101 356
543 638 484 64 43167 401 559 885 44378
595 78 45100 314 91 633 47873 914 36
48271 88 97 49199 264 80 503.
50093 219 58 493 559 660 51157 365
72 434 562 52304 432 621 797 53212 50
761 54029 55164 332 458 731 56229 625
33 702 892 950 57296 852 612 58307 21
504 9 667 937 59582 631 999.
60586 618 750 61198 234 344 707
58 70 78 837 949 89 62081 46 302 436
503 709 63315 18 39 491 613 62 96 83

9 64032 110 93 286 303 575 781 857
65149 217 566 917 66374 500 44 602
21 751 992 67621 844 68106 606 69455
613 27 732.
70036 937 71318 995 72775 73413 566
640 55 912 74033 47 80 388 75049 446
76263 655 759 847 77500 724 78278 457
721 825 917 79016 340 552 64 734 65
80156 515 76 668 932 81233 329 462
549 623 77 97 705 82018 271 469 543
765 838 936 72 83810 84129 37 53 75 202
528 68 85490 658 95 922 42 36356 526
769 87153 526 769 87158 242 447 512
624 895 946 88361 543 89045 629.
90097 538 91153 246 609 24 813 78
92023 45 210 57 92 387 655 737 869 900
93135 200 331 47 407 17 685 764 849
935 94555 770 95126 273 397 452 96308
653 818 97162 680 717 98058 311 628
701 905 99034 450 821 87.
100351 101119 91 297 338 532 638
64 102328 40 975 103102 325 479 514
712 809 104020 38 70 155 294 396 639
105184 212 307 451 507 52 106202 10
360 984 95 107170 286 87 306 609 735
974 108777 81 951 109002 66 176 473
501 746 812.
110597 610 111240 364 749 112150
222 42 91 319 515 113268 456 82 691
886 114228 371 505 837 115519 736 952
116000 264 433 553 71 696 768 892 95
117656 757 834 118034 264 881 119058
63 347 622 84 87 724.
120016 451 121160 313 607 87 746 959
122311 18 56 687 123296 99 424 524
708 877 983 124005 33 314 60 600 732
850 125019 57 306 18 96 596 628 126198
305 510 787 127265 336 432 907 128313
417 73.
130272 600 774 131313 81 788 132220
529 934 133147 386 676 134202 485 519
135917 136134 228 323 419 532 826 998
137172 97 402 534 138093 138 228 443
713 55 822 139007 292 341 49 508 849
961.
140207 960 141170 578 796 142057 84
294 962 87 143143 89 650 64 718 144691
726 893 145022 97 287 817 146024 133
201 73 96 360 430 56 535 652 896 147035
743 898 148007 365 649 149372.
150061 65 71 513 44 151419 28 578
920 40.
152047 79 82 480 555 153110 573 625
906 154050 682 755 80 873 155047 285
782 99 877 156256 886 927 157208 396
667 782 916 158446 504 89 614 736
159115 22 323 987.
160313 900 161408 92 530 691 275
65 94 162248 55 365 574 96 793 895 917
36 163138 257 513 31 65 880 164151
586 800 165001 384 524 166045 157 237
734 931 39 167459 866 67 168032 75
669 752 875 169086 187 211 68 88 503
997.
170300 505 171063 117 261 411 35 96
506 172133 241 305 47 59 420 663 935
45 173293 371 626 36 848 174146 240
503 175058 413 693 861 900 176013 21
405 72 665 754 848 177070 110 203 79
306 521 758 89 812 178271 72 476
179752.
180081 458 674 91 181097 177 611
857 182161 585 792 872 184077 171 280
564 789 816 71 185065 123 314 59 70
600 186030 296 315 647 187389 517 19
867 981 188512 635 969 189666 753 66
190022 187 558 851 191457 348 635
840 192261 417 747 930 193153 664
194025 263 729 865.
CIĄNIENIE TRZECIE
Po 200 zł.
506 1058 210 714 2497 3031 138 511
830 40 57 4138 403 65 669 822 46 77
965 5100 324 602 913 6209 461 591 687
701 823 7062 123 47 98 856 914 8133
315 408 525 74 78 9000 533 78 626 913
29.
10112 491 519 879 11240 754 926
12276 439 663 79 978 13332 35 626 70
913 14146 556 831 71 986 15250 556
831 71 986 15250 350 830 51 818 16233
303 467 820 82 970 17087 429 18861
19038 78 291 401 1 603.
20037 197 326 580 691 21609 938
22197 447 23342 24742 829 96 902
25308 26025 185 280 27047 496 581 837
28051 997 29081 210 45 89 608 97 831
30544
31017 416 638 60 88 700 874 32140
205 335 603 33099 472 606 717 34538
58 79 998 35320 657 986 36020 149
86 433 733 38128 48 55 759 920 39312
89 97 630
40550 650 732 41093 692 791 976
42042 128 322 60 908 43115 336 518
44406 569 604 64 45751 46373 603 80
47047 200 457 48707 820 993 49065 400
551
50097 51061 323 656

Nowe próby eksportu do U. S. A.

Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi podjęła ostatnio wysiłki celem uaktywnienia eksportu włókienniczego do St. Zjednoczonych.

W tym celu, prócz dokonanych już w tej dziedzinie posunięć, łódzki samorząd gospodarczy postanowił wydelegować do St. Zjednoczonych i Kanady (dyr. Stanisława Markusa celem wszechstronnego opracowania rynku).

Dyr. Markus wyjeżdża w końcu bież. miesiąca i zabawi na tych rynkach około dwóch miesięcy. Przez okres ten zapozna on sfery handlowe Ameryki z wszystkimi artykułami produkowanymi przez nasz przemysł włókienniczy i zorientuje się co do zapotrzebowania rynku.

Spadek akcji Banku Polskiego

Na rynku walorów tendencja w dniu wczorajszym była nieco słabsza. Kursy papierów wartościowych uległy lekkiej niższej, przy obrotach normalnych.

Na rynku akcyjnym tendencja zniżkowa, szczególnie dla akcji Banku Polskiego, przybiera nieco większe rozmiary. Zdaniem jednak sfer giełdowych, nie należy narazie oczekiwać poważniejszego spadku kursu, gdyż akcja ta nadal pozostała walorem bardzo dochodowym.

Transakcje dokonywano wczoraj po kursach następujących:

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna obniżła się o 15 pkt. Obracano nią po 65,25 w placeniu, 65,75 w żądaniu.

3 proc. pożyczka inwestycyjna I em. spadła o 50 pkt. i płacono za nią 81,75, żądano 82,25. Identyczną zniżkę wykazała II em. tej pożyczki, którą obracano po 82,25 kupno, 82,75 sprzedaż.

5 proc. pożyczka konwersyjna nie wykazała zmian. Za papier ten w dalszym ciągu płacono 68,50, żądano 69.

5 proc. pożyczka kolejowa obniżyła się o 25 pkt. Obracano nią po 65,50 kupno, 66 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna utrzymała się na poziomie poprzednim. Za grubsze odcinki nadal płacono 67,75, żądano 68,25, za drobne zaś 67 w placeniu, 67,50 w żądaniu.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie seria V również bez zmian. Nadal płacono za nie 62,75, żądano 63,25.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z roku 1933 — w dalszym ciągu po 64,50 kupno, 65 sprzedaż.

6 proc. obligacjami m. Łodzi obracano po 67 kupno, 68 sprzedaż.

Na rynku akcyjnym, jak wspomnieliśmy — tendencja zniżkowa. Akcje Banku Polskiego spadły o dalsze 150 pkt. do 115 kupno, 116 sprzedaż.

Surowców wystarczy Optymizm importerów

Ostatnio przydziały odpadków bawełnianych naogół nie wywołały zastrzeżeń w kołach importerów. Przydziały te bowiem utrzymały się na poziomie dotychczasowym. Pewne rozgoryczenie istnieje tylko wśród firm handlowych, a szczególnie wśród nowopowstałych, które nie otrzymały kontyngentów.

Brak niekorzystnych momentów na odcinku importowym oraz poprawa na rynku wewnętrznym wywołała pewien optymistyczny nastrój na rynku i wzrost zaufania w stosunkach kredytowych, co przy obecnym głodzie gotówkowym, jest rzeczą bardzo ważną.

Na co można otrzymać patent?

Wynalazki i udoskonalenia techniczne

W sali Stowarzyszenia inżynierów i architektów odbył się onegdaj odczyt inż. J. Borsztejna, radcy urzędu patentowego w Warszawie n. t. Wynalazek jako przedmiot patentu.

Na wstępie referent omówił stanowisko i zadanie inżyniera, który z racji swej pracy i wykształcenia, winien dać praktyczne podwaliny nauce, starając się praktycznie wykorzystywać teorie naukowe.

Przechodząc następnie do ściślejszego omawiania sprawy patentowania wynalazków, prelegent dłuższą chwilę poświęcił oświeceniu kwestii wynalazków w starożytności i średniowieczu. Starożytność i średniowiecze cechuje zastój w wynalazczości, gdyż pracę fizyczną wykonywali niewolnicy, a w średniowieczu cechy celem utrzymania jednakowych warunków pracy dla wszystkich przeciwstawiały się wszelkim wynalazkom.

W okresie tym zniszczony został we Francji pierwszy piec metalowy, wynaleziony przez jednego ze ślusarzy. Zakazano produkcji pończoch i drukowania tkanin.

Pełen okres wszechwładzy cechów, które przez kilka wieków hamowały całkowicie postęp produkcji, wprowadzone zostały przywileje dla wynalazców, umożliwiające im wykorzystanie w praktyce swoich wynalazków.

Królowie za udzielenie tego rodzaju przywilejów pobierali dość wysokie opłaty, które z czasem stały się poważną podporą szkatuły królewskiej.

Następny okres charakteryzuje walka z przywilejami. W Anglii w roku 1624 wszystkie przywileje, za wyjątkiem udzielanych za wynalazki techniczne, zostały skasowane. Przywilej zaś korzystania z wy-

nalazku technicznego wydany został na okres 14 lat.

We Francji przywileje skasowane zostały przez Wielką Rewolucję, która jednak wprowadziła ustawę patentową, traktującą patent jako ekwiwalent dla wynalazcy.

W Niemczech zamachu na patenty usiłował dokonać Bismarck, który uważał, że wynalazek nie jest zasługą wynalazcy, lecz postępu nauki. Jednakże zgodził się w końcu na wydanie ustawy patentowej.

Jakie wynalazki można zakwalifikować obecnie do patentowania? Ogólnie rzecz biorąc, wynalazek — to rozwiązanie użyteczne problemu zawierającego myśl twórczą. Zaznacza się jednakże przy tym, iż wynalazek winien mieć charakter techniczno-użytkowy z możliwością zastosowania przemysłowego.

Można więc opatentować wynalazki techniczne dla użytku przemysłowego, odmianę kwiatu, nasion oraz sposób przyrządzania preparatów w leczniczych. Nie udziela się natomiast patentów ramowych.

Przy wnoszeniu o opatentowanie wynalazku nie należy udowadniać teoretycznego tła powstania wynalazku. Wystarczy tylko zademonstrowanie rezultatu.

Nie można jednak otrzymać patentu na przeniesienie wynalazku do innych działów, na kombinacje lub na wynalazki, których zastosowanie jest sprzeczne z prawem obowiązującym lub dobrymi obyczajami. Nie można również opatentować zasad lub odkryć naukowych, jako zjawiska teoretyczne.

Reforma stawek podatku przemysłowego od obrotu

W ramach znowelizowanej ustawy o podatku obrotowym nowe stawki podatku wynoszą:

1) 1.3 proc. od obrotów, udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi, a osiągniętych:

a) ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów, z wyjątkiem sprzedaży w aptekach;

b) z wykonywania przedsiębiorstw wydawnictw książek drukowanych na obszarze Rzplitej Polskiej;

2) 1.5 proc. od obrotów:

a) nie przewyższających złotych 15.000 w stosunku rocznym, a osiągniętych z wynagrodzenia za przerób lub wytworze-

nie wyrobów bądź półfabrykatów z cudzych materiałów.

b) nie przewyższających złotych 50.000 w stosunku rocznym, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez płatnika na rachunek własny;

3) 1.7 proc. od obrotu wymienionych w p. 1, lecz nie udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi;

4) 1.8 proc. od obrotów, osiągniętych z czynności kredytowych po udowodnieniu prawidłowymi księgami handlowymi, z wyjątkiem zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi;

5) 2 proc. od obrotów nie wymienionych w p. 1, 2, i 3, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych;

6) 2,6 proc. od obrotów, osiągniętych z wynagrodzeń za ekspedycje oraz przewóz osób i rzeczy;

7) 6 proc. od obrotów osiągniętych z prowizji i innych wynagrodzeń;

a) za czynności komisji w rozumieniu art. 6 p. 4 zdanie 1; b) za czynności agenta poza przypadkami, wymienionymi w art. 6 p. 5 zdanie 1;

c) za pośrednictwo nie mające cech umowy agencyjnej;

8) 3 proc. od wszystkich nie wymienionych wyżej obrotów.

Minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu oraz z ministrem rolnictwa i reform rolnych może w drodze rozporządzenia przyznać ulgowe stawki podatku od obrotów giełdowych ziemiopłodami i mąką, odpowiadających określonym w rozporządzeniu warunkom.

Ogólnie biorąc podatek od obrotu podwyższony będzie o 0.1 proc.

Nowy biegły

P. inż. Kazimierz Skokowski (Piotrkowska 77 — Łódzkie Koleje Dojazdowe) ustanowiony został biegłym sądowym przy sądzie okręgowym w Łodzi z zakresu elektrotechniki i mechaniki.

Ala Izbička

wykwalifikowana pielęgnarka z długoletnim doświadczeniem przyjmuje wszelkie zabiegi. DYŻURY. TEL. 246-36.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 293,95, Bruksela 89,17, Helsingfors 11,66, Kopenhaga 117,75, Londyn 26,37, Mediolan 27,73, Nowy Jork 5,27,50, Nowy Jork — kabel 5,27,63, Osl 152,45, Paryż 17,50, Praga 18,52, Sztokholm 135,95, Zurych 122. Bank Polski płać za dolary amerykańskie 5,25, kanadyjskie 5,24,50 floreny holenderskie 292,95, franki francuskie 17,25, franki szwajcarskie 121,50, belgi belgijskie 88,92, funty angielskie 26,28, p. styńskie 25,95, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 16,90, skie 117,20, norweskie 131,00, szwedzkie 135,30, liry włoskie 21, szylingi austr. 98,20, marki fińskie 11,25, marki niemieckie 108, niemieckie srebrne 115.

AKCJE.

Na rynku akcyjnym tendencja była niejednolita, przy większych obrotach Bankiem Polskim. Notowano: Bank Polski 115,50, Cukier 37, Węgiel 31,75 — 32,50, Lilpopy 65, Starachowice 38,75 — 39,50, Żyrardów 67 — 70.

PAPIERY PROCENTOWE.

Dla papierów procentowych tendencja nieco słabsza przy większych obrotach 4 i pół proc. pożyczką wewnętrzną i 5 proc. konwersyjną. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 82, seria 91 — 90,50, II em. 82,50, seria 92, 4 proc. konsolidacyjna 68, drobne 67 — 67,25, 5 pr. konwers. 68,75, 5 proc. kolejowa 66 — 65,75, 4 i pół proc. wewn. 65,50, 8 proc. obl. bud. BGK I em. 93, 4 i pół proc. ziemskie 63, 4 i pół proc. poznańskie seria K 64,50, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 69,63 — 70,25 — 70, 5 proc. Łódzkie 74,75, 6 proc. oblig. m. Łódz. 67,50.

GIĘŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdy w m. Łodzi notowano:

	Sprzedaż	Kupno
Dolarówka	42,25	42,00
Inwestycyjna I em.	82,75	82,50
Inwestycyjna II em.	83,50	83,25
Konsolidacyjna gr.	68,25	68,00
Konsolidacyjna dr.	65,50	67,25
Wewnętrzna	65,80	65,60
Konwersyjna	65,50	68,25
Bank Polski	115,50	117,00

Tendencja niejednolita.

GIĘŁDA ZBOŻOWA.

Żyto	23,25	23,50
Pszonica tranzakeje		29,50
Pszonica zbier.	28,50	29,25
Jęczmień przem.	20,75	21,75
Jęczmień brow.	22,00	23,00
Owies jedn.	22,00	22,50
Owies zbier.	20,75	21,00
Mąka żytnia 50%	33,50	34,25
Mąka żytnia 65%	31,75	32,25
Mąka żytnia II g.	21,75	22,75
Mąka razowa	27,00	27,50
Mąka pszenna 30%	46,75	47,75
Mąka pszenna 50%	42,75	43,75
Mąka pszenna 65%	41,25	42,25
Mąka pszen. II g. A	35,50	36,50
" " " " B	30,50	31,50
Mąka pszenna III g.	23,00	24,00
Mąka razowa 95%	33,50	34,50
Otręby żytnie	14,75	15,00
Otręby pszenne	16,50	15,75
Otręby pszenne gr.	15,75	16,00
Rzepak	57,50	58,50
Gryka	19,75	20,25
Makuch rzepakowy	19,00	20,50
Mak niebieski	82,50	84,50
Siemię lniane	48,50	49,50

Tendencja spokojna.

Tylko w złotych obliczane są stawki w nowej taryfie

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Nowa taryfa w ruchu kolejowym między Polską a Rzeszą Niemiecką, która weszła w życie w tych dniach, zawiera ciekawą innowację, a mianowicie, że wszystkie stawki dotyczące transportu towarów z Polski do Niemiec i odwrotnie obliczane będą w złotych polskich, a nie jak dotychczas w markach niemieckich

„INTRO”
INSTYTUT GOSPODARczo-HANDLOWY.
DZIAŁ: BUCHALTERYJNO-REWIZYJNY
 pod kierownictwem
SPECJALISTÓW-PRAKTYKÓW i NAUKOWCÓW
Łódź, Piotrkowska 80, tel. 224-91 i 274-15
 załatwia **FACHOWO** wszelkie sprawy **BUCHALTERYJNE** przy zachowaniu tajemnicy zawodowej i handlowej.

Dlaczego Turcja kupiła przędę czesankową?

Jak już donosił onegdaj „Głos Poranny”, eksport wyrobów włókienniczych w grudniu r. ub. wyniósł 340.165,42 kg. wartości zł. 2.520.226,59 przy czym na pierwsze miejsce wśród krajów odbiorczych wysunęła się Turcja, do której wyeksportowano 54.395,75 kg., wartości zł. 573.592,18.

Wysunięcie się Turcji, jako czołowego odbiorcy naszych wyrobów włókienniczych przyjęte zostało z niemałym zdziwieniem. Wiadomo bowiem, iż wiele firm przemysłu łódzkiego czyniło ostatnio poważne starania w kierunku uplasowania swych wyrobów na rynku tureckim, co

jednak nie dało rezultatów.

Jak się okazuje, eksport włókienniczy do Turcji w m. grudniu posiada **specyficzne podłoże**. Turcja posiada bowiem znaczne możliwości, których z powodu obustronnego clearingu nie może wywindykować, wobec czego zwróciła się do czynników międzynarodowych z postulatem pokrycia tej należności **polką przędzą czesankową**.

Jak więc wynika z powyższego transakcja ta miała charakter sporadyczny, wobec czego nie należy liczyć na dalsze utrzymanie się Turcji na czołowym miejscu w naszym eksporcie włókienniczym.

Ożywienie w dyskoncie W lutym oczekiwany duży ruch

W prywatnym dyskoncie w Łodzi zaporzebowanie na gotówkę się zwiększyło. Jakkolwiek podaż weksli nieco się również zwiększyła, w dalszym ciągu odczuwa się brak materiału pierwszorzędnego, chętnie realizowanego przez dyskonterów prywatnych. Do transakcji dochodziło w wyjątkowych wypadkach, gdyż z dyskonterami prywatnymi konkurują banki, chętnie realizujące taki materiał. Stopa dyskontowa kształtowała się od 10 do 11 proc. rocznie. Materiał dobry z żyrami firm,

które dotychczas wywiązywały się ze swych zobowiązań realizowano przy stopie 1 — 1,50 proc. miesięcznie.

Materiał drugorzędny realizowano ostrożnie przy stopie przeciętnej od 1,75 — 2,75 miesięcznie; jakoś materiału traktowali poszczególni dyskonterzy indywidualnie.

Zdaniem dyskonterów, od początków lutego oczekiwać należy wzmoczonego ruchu, w związku z przypuszczalnym zwiększeniem się obrotów we włókiennictwie.

Chmielewski nie jedzie na obóz do Poznania

Klub Chmielewskiego zawiadomil wczoraj PZB., że mistrz arony nie pojedzie na obóz indywidny przed meczem Polka — Niemcy, a to z polecenia karza, który chce go mieć dłużej w kuracji. Chmielewski z powodu niezdolności do meczu z Niemcami stanie trenować jednak będzie w Łodzi pod okiem onarzewskiego. Sprawa przejęcia jego na zawodowca nie pomogła się jeszcze tak daleko, a do meczu — 13 lutego — nie stał. Chmielewski trenuje i szykuje sobie kon-

Kolczyński kontuzjowany!

Opowiedziany na nadchodzącą niedzielę mecz bokserski Geyer — Fort Bema w Łodzi został odwołany, drużyna warszawska zawiadomiła bowiem organizatorów, że może przyjechać bez Kolczyńskiego, który legł pod czas walki ze Szcząńskim (na meczu Łódź—Warszawa) dość poważnej kontuzji i ręka została ogipsowana. Obecnie Geyer mecz odwołał, a zakontraktował mecz wyzdrowy do Ostrowca z tamtejszym KSZO. W programie tego meczu dojdzie najprawdopodobniej do walki między Ostrowcem i Sipińskim.

600 Niemców przyjeżdża na mecz bokserski do Poznania

Na międzynarodowy mecz bokserski Polska — Niemcy w dniu 14 stycznia, organizowany z Berlina specjalny pociąg, obliczony na 600 „bumsów”, którzy mają dopingować rodaków. Niemcy zamawiają PZB wszystkie miejsca w jednym punkcie sali i przybędą zaopiezeni w chorągiewki. Należy zaznaczyć, że bilety na mecz Polska — Niemcy w Poznaniu poraż pierwszy są bardzo „słone” wynoszą bowiem od 2 do 10 złotych. W hali budowana jest specjalna trybuna.

0:5 przegrali ping-pongiści mecz z Austrią

W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, odbywających się w Londynie, Polska poniosła dotkliwą porażkę, przegrywając z Austrią 0:5.

Polacy zaprezentowali się bardzo słabo. Żaden z naszych zawodników nie wygrał swego meczu, nawet Erlich nie umiał wygrać swych doskonałych meczów, mistrza świata Kana i Liebstera.

Jutro mecz bokserski Geyer komb.—IKP komb

Jutro odbędzie się o godz. 20-ej w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 towarzyski mecz bokserski między kombinowanymi zespołami Geyera i IKP. W drużynie wystąpić ma po długiej przerwie reprezentant Łodzi, Leszczyński. Program walk został ustalony następująco: w. Kusza: Poczekaj (IKP) — Kamiński (Geyer), w. Kociucia: Rogoziński (IKP) — Kaliński (G), piórkowa: Bartniak (IKP) — Troszczyński (G) i Klimkiewicz (IKP) — Augustyniak (G), w. lekka Leszczyński (IKP) — Dolata (G), w. półśrednia Więckowski (IKP) — Mirowski (G) i Gołębiowski (IKP) — Golański (G), w. średnia Rumpel (IKP) — Jaskała (G).

Raid do Monte Carlo - rozpoczęty

142 kierowców wystartowało z siedmiu punktów Europy

Wczoraj z siedmiu punktów Europy wystartowali do Monte Carlo uczestnicy dorocznej największej turystycznej imprezy samochodowej Rallye Monte

Carlo. Zawodnicy startowali z Palermo, Aten, Bukaresztu, John O'Groats, Umea, Tallina i Stavangeru. W dniu 28 b. m. odbędzie się dodatkowy start za-

wodników, którzy za miejsce wyruszenia do raidu obrali Amsterdam. Start pierwszego wozu z Palermo nastąpił o godz. 12.08.

Trasa prowadzi przez Messynę, Reggio, Neapol, Padwę, Padwę, Lublanę, Wiedeń, Monachium, Ulm, Strasbourg, Dijon, Lyon, Grenoble (4091 km.). Wystartowało dwadzieścia kilka osad. Wśród startujących widnieje nazwisko zwycięzcy Rallye 1937 francuza Quindin, który jeździł tym razem z Mazaud i nie na Delahaye, lecz na Matfordzie.

Z Aten wyruszył pierwszy za wodnik o godz. 19.05. Trasa prowadzi przez Saloniki, Sofię, Belgrad, Budapeszt, Wiedeń, Monachium, Ulm, Strasbourg, Dijon, Lyon, Grenoble (3813 km.). Do startu z Aten zgłosiły się 44 osady. Z polskich osad wyruszyli Penczynna — Keppel (Nr. 55) oraz Laurysiewicz — Nowak (Nr. 80).

Start z Bukaresztu nastąpił o godz. 23.53. Trasa prowadzi przez Kluj, Koszyce, Ołomuńiec, Pragę, Frankfurt, Brukselę, Reims, Dijon, Grenoble (3660 km.). Z Bukaresztu jechało około 10 zawodników, w tym dwie osady polskie: Zagórna — Mazurek (Nr. 47) oraz Borowski — Jakubowski (Nr. 85).

Start z John O'Groats, leżącego w Szkocji, nastąpił o godz. 22.57. Trasa prowadzi przez Aberdeen, Glasgow, Bonlogna, Brindaux, Pau, Tuluzę, Grenoble (3634 km.). Startuje stąd 25 osad wyłącznie angielskich.

Start z Umea, leżącej w północnej Szwecji nastąpił o godz. 19.50. Zawodnicy udali się przez Sztokholm, Brukselę, Reims, Grenoble (3225 km.). Zgłosiło się tu tylko pięć osad, w tym trzy holenderskie i dwie niemieckie.

Ze Stavanger, leżącego w zachodniej Norwegii wyruszyli na wodnicy o godz. 21.00. Trasa prowadzi przez Oslo, Kopenhagę, Hamburg, Brukselę, Reims, Grenoble (3520 km.). W liczbie dwudziestu kilku osad wystartowały stąd osady polskie: Kacławski — Promaszo (Nr. 54) i Bellen — Kulesza (Nr. 88).

Z Tallina wyruszyli zawodnicy o godz. 18.20 trasą na Rygę, Kowno, Królewiec, Warszawę, Berlin, Hannover, Wenio, Brukselę, Reims, Dijon, Lyon, Grenoble (3792 km.). Do jazdy stąd zapisało się 5 osad: Nr. 18 Buyre — Stemerding (Holandia) na Fordzie, Nr. 34 — Sitan (Estonia) na Nash, Nr. 64 — inż. Ma cher (Niemcy) na Ford, Nr. 101 — Bravard (Francja) na Hudson, Nr. 112 J. van der Spek — Keizer (kanadyjczyk i holender) na Hansa 1000.

Automobilisci ci przyjadą do Polski z Królewca, skąd wystartują około godz. 20.30. Pierwszych wozów na punkcie kontrolnym (Warszawa — Automobilklub Polski — Szucha 10) należy spodziewać się zaraz po północy z 26 na 27 b. m.

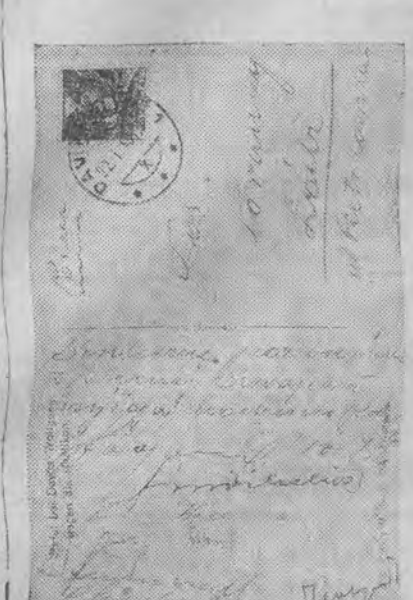
Punkt kontrolny w Warszawie otwarty będzie oficjalnie dopiero 27 o godz. 4.56 do g. 10.26.

Z Warszawy zawodnicy wystartują między 5 a 10 rano w dalszą drogę na Poznań, Berlin.

Start z Amsterdamu zrobiono specjalnie dla holendrów, którzy nie chcą jeździć na odległe starty. Zgłosiło się tu 15 osad, w tym 12 holenderskich. Start nastąpi w dniu 28 b. m. o godz. 6.25. Dystans 1452 km., punktuje się tylko 468 punktami. Trasa prowadzi przez Venlo, Brukselę, Reims, Grenoble.

W AROSIE -- 3:3

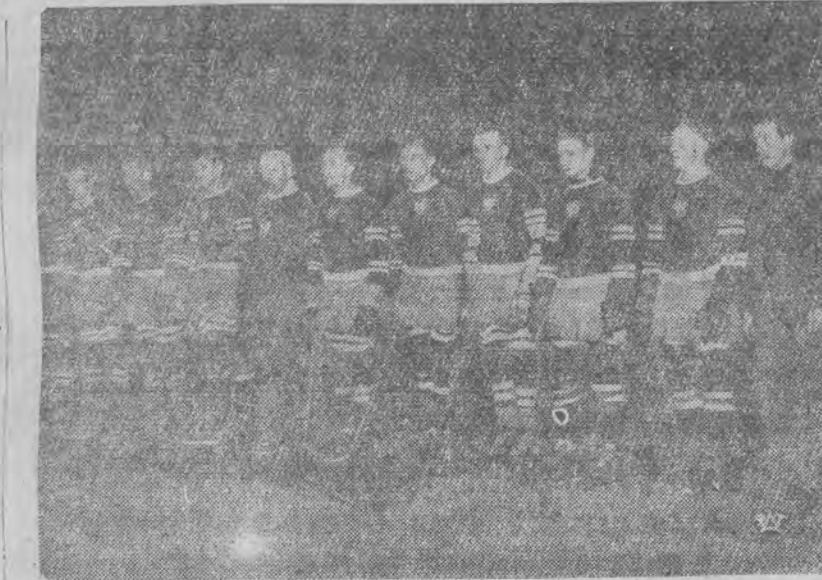
osiągnęli nasi hokeiści

Pozdrowienia od hokeistów dla naszych Czytelników.

Wczoraj polska reprezentacja hokejowa rozegrała ostatni mecz na swoim tournée po Szwajcarii w Arosie z miejscową HC. Arosa, osiągając wynik remisowy 3:3 (1:1, 1:2, 1:0).

Szwajcarzy, którzy, jak wiadomo, niedawno zremisowali z reprezentacją Kanady, wystawili przeciwko polakom silny skład wzmocniony kanadyjczykami: Duerlingiem (który grał na wszystkich meczach przeciw-

Polska reprezentacja hokejowa, odrywająca obecnie tournée po Szwajcarii. Obok bramkarza Stogowskiego widzimy łodzianina Władysława Króla.

ko Polsce) i Forsythem. W bramce naszych przeciwników wystąpił Rudolf z Berna. Wreszcie w skład drużyny wchodził Lehrer z Zurychu.

Polacy wystąpili bez Marchewczyka, który się jeszcze nie czuje zdrowo po kontuzji odniesionej w Bazyle. Na jego miejsce kierownictwo drużyny wystawiło Michalika, a w drugim ataku miejsce Michalika zajął Staniszcwski.

Gra była bardzo szybka, ostro chociaż fair i emocjonująca.

Drużyna polska grała bardzo dobrze, utrzymując przez cały czas z tak silnym przeciwnikiem grę otwartą. Bardzo dobrze wypadła kombinująca razem para Król — Zieliński. Wy różnił się również Burda.

Bramki dla Polski zdobyli Wołkowski, Burda i Zieliński, a dla szwajcarów — kanadyjczycy.

Po tym meczu polska reprezentacja hokejowa wraca do kraju.

Sala FILHARMONII

Narutowicza 20. Tel. 213 84

Pozostałe nieliczne bilety w kase Filharmonii

JUTRO, w czwartek, dn. 27 stycznia rb. o g. 8.45 wiecz. Koncert Mistrzowski

Aleksander UNIŃSKI

I-szy Laureat Konk. Szopenowskiego w W-wie. W programie: Bach-Busoni, Scarlatti, Schumann, Brahms, Debussy, Liszt, Chopin i inni

Mitropa-cup tenisistów

jest imprezą deficytową, mimo to powstaje konkurencja pań

W Budapeszcie odbyła się zapowiadana konferencja delegatów państw uczestniczących w tenisowych rozgrywkach o puchar środkowo-europejski. Przewodniczył zebraniu Stefan v. Rakovsky. Obecni byli delegaci: Polski, Austrii, Włoch, Jugosławii i Czechosłowacji. W charakterze gościa, obecny był poseł jugosłowiański w Budapeszcie Bucevic, a to dla przedstawienia zebranym życzenia Królowej Matki jugosłowiańskiej powołania do życia konkurencji państw środkowej Europy, dla której dostojna monarchini ufundowała war- tościowy puchar przechodni.

KOLONIA WYPOCZYNKOWO-TURYSTYCZNA W ZAKOPANEM. Biblioteka im. B. Borochowa przyjmuje już zapisy na kolonię wypoczynkowo-turystyczną w Zakopanem w czasie od 15 grudnia.

Kolonia mieści się w komfortowym pensjonacie - hotelu „Sankówka” przy ul. Chramcówki. Pokoje słoneczne, 2-osobowe. Bieżąca ciepła i zimna woda, Łazienki. Na żądanie pościel, Wikt obfity i smaczny 4 razy dziennie. Obsługa pensjonacka. Telefon. Radio. Czytelnia pism. Bezpłatny kurs narciarski dla uczestników kolonii. Kierownictwo administracyjne sprawuje w rękach wykwalifikowanych instruktorów. Turnusy 10 i 14-dniowe.

Cena za turnus 10-dniowy — zł. 45.— Przejazdy indywidualne i grupowe. Zniżki kolejowe dla uczestników kolonii.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje bibl. im. B. Borochowa, Zachodnia 59, tel. 191-50 w godz. 6 — 10 wiecz.

Przedewszystkim zebrani podzielili się doświadczeniem finansowym konkurencji pań, która została w ub. sezonie stworzona. Okazało się, że Włochy i Czechosłowacja mają deficyt, wynoszący 3 tys. zł., Austria nawet trochę większy. Deficyt Jugosławii wynosi niespełna 700 zł., a Polski najmniej, gdyż coś więcej niż 600 zł. Ponad wszelką wątpliwość stwierdzono, że konkurencja ta nie jest dość atrakcyjna aby być dochodową. Postanowiono przeczekać sezon bieżący, gdyż pozostałe rozgrywki są ciekawsze, to też wynik finansowy powinien być lepszy.

Następnie przedyskutowano i uzupełniono regulamin konkurencji pań o puchar Królowej Matki. Konkurencja ta będzie rozgrywana systemem odpadania. Z uczestników konferencji jedynie delegat Austrii ze względów finansowych, nie zdecydował swego udziału, choć dał do zrozumienia, że decyzyja ta nie jest ostateczna i poddana będzie w Wiedniu rewizji.

Termin zgłoszeń upływa 20 lutego.

Delegat jugosłowiański dr. Cop, zakomunikował, że życzeniem fundatorki jest, aby w pucharze brała udział również i Rumunia. Wobec tego przyjęto oświadczenie, że narazie rozgrywki odbędą się w towarzystwie sześciu państw, natomiast w r. 1939 liczba uczestników powiększy się do ośmiu przez przyłączenie Rumunii i ew. Szwajcarii lub Niemiec.

Najlepszym prezentem okolicznościowym jest kwit z ofiary złożonej na pomoc zimową!

Wielka wyprzedaż Futra, Palta, Koszule, Krawaty angielskie i wiedeńskie, Szlafroki, Bonzurki, NARUTOWICZ, Zniżka cen do

KOMUNIKAT.
Stow. „Kultur-Liga”
urządza w sobotę, 29-go b. m.
o godz. 4-ej p. p.
OSTATNIE
ulgowe przedstawienie
komedii p. t.

GŁUPI JAKÓB
z Junoszą Stepowskim.
Bilety od 50 gr. do 2.50 już do nabycia w Stow. „Kultur-Liga”, Zachodnia 68, tel. 191-15

Do Zakopanego
od 29/I do 3/II zł. 14.30

Do Warszawy
29 i 30/I zł. 7.—

Wiosna w Italii
9 — 17/III zł. 198.—
do Wiednia

Zapisy i informacje:

Wagons-Lits/Cook
Łódź, Piotrkowska 68
tel. 170-70.

LEKARZ - DENTYSTA
Helena Halpern
NARUTOWICZA 2
TEL. 170-96
Godz. przyjęć: od 11—2 i 4—7.

Dr. med. HELLER
Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych
Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8—11 i 4—8 włącz. w niedziele i święta od 10—1 pp.

Dr. med. L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 219-18.
Przyjmuje od 8—9.30 rano i od 5.30—9 w. W niedz. i święta od 9—12 w poł.

Zarząd Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów
w Łodzi, ul. Pomorska 46/48

zawiadamia niniejszym, że

Zwyczajne Ogólne Zebranie Członków Towarzystwa
odbędzie się w niedzielę, dnia 13 lutego b. r. o godz. 11-ej rano w siedzibie Towarzystwa.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie Zebrania
2. Wybór prezydium
3. Odczytanie protokołu poprzedniego Ogólnego Zebrania
4. Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej
5. a) Sprawozdanie Zarządu
b) Udzielenie Zarządowi absolutorium
6. Budżet na rok operacyjny 1937/38
7. Wnioski Zarządu
8. Wnioski Członków, o ile wpłyną do dnia 5 lutego br. (§ 44 statutu)
9. Uzupełniające wybory do Zarządu (§ 31 statutu)

Uwaga: W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków Ogólnego Zebranie odbędzie się w II terminie tegoż dnia o godz. 12-ej w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków (§ 45 statutu).

„POLTOUR”

Polskie Biuro Podróży Sp. Akc.
Oddział w Łodzi, Traugutta 2 — telef. 107-86.

Indywidualne wyjazdy do Wiednia, Paryża i Włoch
Wycieczki do Palestyny i na Bliski Wschód

Zapisy i informacje w P. B. P. „POLTOUR”,
Traugutta 2, telef. 107-86.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

FRANCUSKIEGO krótką, łatwą metodą (Auson) nauczy się każdy dla potrzeb w kraju i zagranicą. Absolwent Sorbony. Legionów 11, m. 13. Dawidowicz, 12—3, 8—10 w.

Uzdrowiska

RABKA - „PALACE” pierwszorzędnym pensjonat pod zarządem d-rowej Pauliny Keinerowej. Pełny nowoczesny komfort. Wykwintna kuchnia. Salony. Garaże. Tel. 925.

Lokale

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 60 i 80 zł. miesięcznie. Gdańska 94.

POKOJU możliwie umeblowanego, w centrum miasta poszukuje małżeństwo. Oferty z podaniem ceny sub „Sygno” do admin. —3

DOKTOR KLINGER

spec. chor.: WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)

Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w. W niedziele i święta od 10—12

Posady

20 ZŁ. i więcej zarobią Panowie i Panie naszym masowym artykułem. Pożądane 10 zł. jako depozyt za towar. Piotrkowska 89, m. 6, front I piętro od 10—12.

TOKARZ do miesięcznej armatury może się zgłosić. Putterman, Kilińskiego 87.

TKACZKA da 150 zł. za wyrobienie pracy w fabryce. Łaskawe oferty do adm. „Głosu Poran.” pod „Tkaczka”.

TANCOW najnowszych wyucza w grupach i pojedynczo znana szkoła
ZYGMUNTA HENRYKOWSKIEGO
SIENKIEWICZA 9. tel. 168-43. Zapisy i inf. od 10 r. do 22

PĄCZKI 2 szt. 25 gr.

CIASTKA DESEROWE po 20 gr. (przy zakupie od 5 sztuk—15% rabatu)

Wszelkie wyroby cukiernicze na zamówienie

Śniadania i kolacje jarskie z 4-ch dań zł. 1.10 wraz z obsługą

— poleca —
Cukiernia „ŹRÓDŁO”

Łódź, Przejazd 1, tel. 209-87

Dr. Ludwik Falk

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7, tel. 128-07

przyjmuje od 10—12 i 5—7

Dr. J. Nadel

AKUSZER-GINEKOLOG

przyjmuje od 10—12 i od 4—8 w.

Andrzeja 4, tel. 228-92

Dr Ebin

AKUSZER GINEKOLOG

przeprowadził się

Główna 30

tamże klinika pot.-ginek.

Doktor Medycyny

Gustaw Kohn

specjalista

chorób kobiecych i akuszerli

Piłsudskiego 51, tel. 170-03

Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

Unikaj chodzenia

o jezdni!

Abby poznać rynek ogłoszeniowy w Polsce..

Dokładne informacje ogłoszeniowe o pismach oraz pierwszy spis firm ogłaszających się i osób pracujących w zawodzie ogłoszeniowym: rzeczoznawców i grafików reklamowych, dyrektorów, kierowników i współpracowników działu ogłoszeń w wydawnictwach, właścicieli, dyrektorów i współpracowników fachowych biur ogłoszeń.

Do nabycia u Gebethnera i Wolfa oraz w większych księgarniach. Cena Zł 5.—

LARUM

BIURO OGŁOSZEŃ

WARSZAWA, KRÓLEWSKA 1

TEL. 61672, 61688, 61644

KINO - TEATR

URANIA
Cegielniana 2
Tel. 107-34.

DZIŚ PREMIERA!

Jej złoty głos czarował tłumy — gdy serce porwał ktoś nieznaną niezapomnianą...

Najpiękniejsza para:

JEANETTE MAC DONALD
i NELSON EDDY

w najpiękniejszym filmie sezonu p. t.

PORAZ PIERWSZY W ŁODZI.

Piękna kolorówka cud techniki p. t.

GDY KWITNĄ BIAŁE PSIACZKI

Początek o 4-ej

niedz. i święta

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Dziś i dni nast. Największy film wszystkich czasów
TOWARZYSZE BRONI
(LA GRANDE ILLUSION)

W rol. główn.: DITA PARLO, JEAN GABIN, i ERYK v. STROHEIM. Realizacja Jean Renoir
Film, który wstrząsnął sumieniem całego świata!
Passe-partouts i bilety ulgowe nieważne.

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś i dni następnym monumentalny film
Płomienne serca

W r. gł.: BARSZCZEWSKA, LINDORFOWNA, KAZ. JUNOSZA - STEPOWSKI, WĘGRZYN, BIAŁOSZCZYŃSKI i CYBULSKI

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie — 60 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia

za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajnie (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

Za Wydawnictwo: „Głos Poranny” — Jan Urbach i S-ka“ Eugeniusz Kronman.

W drukarni własnej Piotrkowska 101.